

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
FAKULTA HUMANITNÍCH STUDIÍ

Studium humanitní vzdělanosti

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Tři diskurzy a (de)legitimizace asexuality

Michaela Bárová

Vedoucí práce: Mgr. Kateřina Kolářová, Ph.D.

Praha 2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem práci vypracovala samostatně. Všechny použité prameny a literatura byly řádně citovány. Práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze dne .....

Podpis: .....

Michaela Bárová

Poděkování

Chtěla bych poděkovat paní doktorce Kolářové za odborné vedení mé bakalářské práce, za její rady a podporu.

Obsah

Úvod a teoreticko-metodologická východiska	5
I. Historie a de/legitimizace asexuality – asexualita jako „internetová orientace“	12
1. <i>Historie asexuality před vznikem internetu – asexualita v queer komunitě a sexuologii</i>	13
2. <i>Novodobá historie – internetové komunity asexuálů</i>	19
II. Patologizace asexuality	23
1. <i>Patologizace (a)sexuality v sexuologii</i>	23
2. <i>Dopady patologizace asexuality</i>	30
III. Asexualita a jinakost (aseexualita perspektivou disability studies).....	33
1. <i>„Vzájemná negace“ a intersekce asexuality a postižení/jinakosti</i>	34
2. <i>Potřeba překonání „vzájemné negace“, spolupráce a společné cíle</i>	39
Závěr	41
Bibliografie	43

Úvod a teoreticko-metodologická východiska

Co to je asexualita? Jak ji lze definovat? Jak a proč je považována za neviditelnou sexuální orientaci? A jedná se skutečně o novou sexuální identitu spjatou se sociálními sítěmi? V této práci analyzuji několik diskurzů týkajících se asexuality. Zabývám se způsobem, jakými je asexualita de/legitimizována. A to sice skrze diskurzy o historicitě, skrze patologizaci a medikalizaci, a nakonec skrze konflikt diskurzů politik identity. Nejprve se zabývám delegitimizačními výroky o asexualitě jakožto „internetové“ identitě (tj. identitě „nové“, „vymyšlené“) a argumenty odkazující k „autentické“ historii asexuality. Poté se zaměřím na sexuologický a lékařský diskurz, rámuje asexualitu jakožto patologický problém („porucha“/ „dysfunkce“), vůči němuž se profiluje legitimizační snaha, která naopak rámuje asexualitu nikoliv jako problém, který je třeba léčit, ale jako sexuální orientaci/identitu. V neposlední řadě se věnuji sporu mezi aktivismem asexuálních lidí a aktivismem za práva lidí s postižením, kde v rámci snah o legitimizaci dochází ke vzájemné delegitimizaci (a stigmatizaci), proto zde zmíním důležitost spolupráce mezi nimi. Ve své práci vycházím z konstruktivistického paradigmatu a pozic intersekcionalního feminismu.

Při analýze používám analýzu diskurzu, metodu, která se zabývá tím, jak je skrze jazyk a diskurzy konstruována sociální realita. Zabývám se tak několika diskurzy pomocí nichž se konstruuje „asexualita“ (jako „vymyšlená“, „porucha“, nebo jako „vrozená dispozice“, „volba“ aj.) a asexuální identita. To, že sexualita je silně rámována a vytvářena pomocí diskurzů už doložily mnohé studie (Foucault 1999, Katz 2013; Laqueur 1990; Rubin 1984)

Thomas Lanquer ukázal, že definice pohlaví a chápání sexuality se v historii změnily. V západním myšlení od dob Galéna a Aristotela do 18. století platil tzv. „jednopohlavní model“ – věřilo se, že muži a ženy jsou fyziologicky stejní, mají stejné genitálie, akorát s tím rozdílem že ženské genitálie jsou vnitřní a ty mužské vnější, to znamená, že o ženských orgánech se smýšlelo jako o mužských (kupř. vagína tak byla vnitřní penis). Ženy tak představovaly „nedokonalé muže“, ačkoli jak muži, tak ženy podle tohoto smýšlení byli schopni orgasmu. Od 18. století, kdy se začalo užívat slovo „vagína“, začal platit dvoupohlavní model, podle kterého jsou ženské a mužské pohlavní orgány odlišné (Laqueur 1990).

Michel Foucault (1999) tvrdí, že chápání sexuality jako identity, představy o sexualitě panující ve společnosti, ovlivňují a vytvářejí vědecké diskurzy. Sexualita se stala předmětem vědeckého zkoumání v 19. století, kdy v rámci těchto medicínských diskurzů vznikly sexuální identity („homosexuální“, „heterosexuální“) (Foucault 1999). Jonathan N. Katz (2013) se zabývá konstruováním heterosexuality (a homosexuality) a ukazuje, že ačkoliv se lidé domnívají, že je heterosexualita ahistorická, univerzální, esenciální a stálá, tak to není pravda, protože tento koncept měl svůj historický vývoj a dělo se tak v lékařském diskurzu. Společně s tím se měnilo i chápání toho, co je „normální“. Přestože nejprve pojem „heterosexuál“ vznikl v rámci emancipačních snah pro homosexuály, tak se z heterosexuality postupně stala norma od které se jiné projevy sexuality odchyľují (Katz 2013).

Gayle Rubin (1984) se vyjadřuje k feministickému diskurzu týkajícím se sexuality, když se staví proti pozicím sex-negativního feminismu (kupř. hnutí proti pornografii v 80. letech). Rubin přišla s konceptem „the charmed circle“, který vyjadřuje sexuální hierarchii panující ve společnosti. Některé formy sexu a sexuality jsou ve společnosti považovány za „dobré“, „normální“ a „přirozené“ (např. párová, heterosexuální, monogamní) a jsou podporovány, zatímco jiné jsou považovány za „špatné“, „abnormální“ a „nepřirozené“ (např. o samotě/ve skupině, homosexuální, promiskuitní) a jsou trestány. Takové nekonformní sexuality jsou vystaveny morálnímu odsouzení (takové vyjádření sexuality některým přijde nepochopitelné) a stávají se terčem morální paniky (např. rétorika namířená proti homosexuálním lidem a BDSM komunitě). Sexuální menšiny se tak stávají obětními beránky – ve společnosti je mylná představa, že mohou za nějaké společenské problémy (např. násilí), legálně se proti nim zakročí, ale to jednak neřeší skutečný problém a také takové zákony (a společenská změna) dopadají nejen na tuto menšinu, ale na celou společnost (Rubin 1984).

Na základě studia jsem vybrala 3 diskurzivní okruhy, které zde analyzuji: 1. diskurzivní definování a/historicity asexualit, 2. diskurzy, které se týkají ne/zdraví a ne/normality asexualit, a 3. diskurzy kolektivní identity a „self-advocacy“. Při studiu těchto diskurzivních okruhů se zaměřuji na to, jakým způsobem generují výroky, které popírají či potvrzují (historickou) existenci asexualit jako sexuální variantu a identitu. Uvažuji také o tom, jaké důsledky mají tyto diskurzy pro sexuální osoby, které jsou s nimi běžně konfrontovány. Inspirací pro napsání této práce pro mě především byly kniha *Ace: What*

Asexuality Reveals About Desire, Society, and the Meaning of Sex (2020) od Angely Chen a intersekciónální práce o asexualitě a postižení/jinakosti od Eunjung Kim.

Definice asexuality

V rámci mezinárodní komunity asexuálních lidí je obecně přijímanou definicí asexuality ta, kterou nalezneme na hlavní stránce organizace AVEN (Asexuality Visibility and Education Network): „[asexuální člověk] je člověk, který nezažívá sexuální přitažlivost“¹. AVEN, tak jako asexuální aktivisté/ky a autoři/rky, zdůrazňují však také to, že asexualita je spektrum různých identit a zkušeností. Někteří asexuální (či zkráceně ace)² lidé pocítují sexuální přitažlivost za určitých okolností, jako například „demisexuální“ a „graysexuální“ lidé. Demisexuální lidé pocítují sexuální přitažlivost po vytvoření emociální vazby (Decker 2015:38). Graysexuální lidé (či gray-asexuální) se nachází v „šedé zóně“ mezi sexualitou³ a asexualitou – může to znamenat, že sexuální přitažlivost pocítují zřídka, občas nebo slabě (Decker 2015:36-37). Rozmanitost asexuality, o které se dnes běžně mluví jako o spektru, proto odráží jiné definice, kupříkladu následovně: „*Asexuální (ace) spektrum tvoří lidé, kteří nepocítují sexuální přitažlivost k osobám jakéhokoliv genderu nebo ji pocítují v relativně nižší míře či za specifických podmínek*“ (Stašek et al., 2024:4).

O tom, že asexuální zkušenost je různorodá svědčí i to, že někteří asexuální lidé se identifikují jako asexuální z jiného důvodu, než je „nezažívání sexuální přitažlivosti“ vyjádřené v definici, která je uvedena výše. Těmito důvody může být to, že netouží po sexu nebo že nemají libido (The Ace and Aro Advocacy Project 2023). Lidé, kteří se identifikují jako asexuální mohou vlastní asexualitu chápat různě, ale nehledě na různé definování by asexualita, jakožto sexuální orientace, jak upozorňuje AVEN i další zástupci zájmů asexuálních lidí, měla být respektována (Decker 2015:4-5). AVEN (a ace komunita) klade důraz na sebe-identifikaci, to znamená, že člověk sám se rozhodne, zda je asexuální, sám se

---

¹ Tato definice je v současnosti užívána i v akademickém výzkumu zabývajícím se asexualitou, v této práci se tak k ní budu opakovaně vracet, nicméně v mojí práci zazní i chápání asexuality jiným způsobem – v rámci sexuologie a psychiatrie (viz. druhá kapitola).

² Slovo ace se užívá jako zkratka pro slovo asexuální (či asexuál*ka). Může být ale také užito jako „deštníkový termín“ pod který spadají různé identity na asexuálním spektru (Young 2022:30).

³ Někdo, kdo není asexuální bývá někdy prostě označován jako „sexuální“, ale lze se setkat i s pojem „allosexuální“ (Young 2022:45), který se snaží vyrovnat mocenskou dynamiku označování „jinakosti“ a neoznačování společenské normy.

rozhodne jako asexuální identifikovat, což se stává na základě podobnosti jejich zkušeností se zkušenostmi jiných asexuálních lidí (Chen 2020). Kvůli rozmanitosti zkušeností asexuálních lidí je podle některého výzkumnictva vhodnější chápat asexualitu nikoli v jednotném čísle, nýbrž v čísle množném – tedy jako „asexuality“ („asexualities“) (Cerankowski, Milks 2014)⁴.

Povinná sexualita

Asexualita je ve společnosti docela neznámou a přehlíženou sexuální orientací; bývá proto označována za neviditelnou orientaci (Decker 2015; Kurowicka 2023:5) – činí tak například Julie Sondra Decker, asexuální autorka knihy *The Invisible Orientation*. Jednou z os neviditelnosti (či zneviditelnování) je (ne)přítomnost asexuality v médiích. Asexuální lidé jsou v médiích nedostatečně a neadekvátně reprezentováni. Explicitně asexuálních postav je pramálo a některé reprezentace např. v pop-kultuře jsou pouze interpretovány jakožto asexuální (Chen 2020). Lidé, kteří nemají sex nebo nemají zájem o sex jsou většinou v médiích vyobrazeni buď jako „deviantní“, a často jsou dehumanizováni (např. zobrazování v postavách jako: sérioví vrazi, mimozemšťané, mýtické bytosti a roboti) (Decker 2015:84). Rovněž jsou zobrazováni jako hluboce narušení lidé, jejichž nezájem o sex je použit buď k tomu, aby ukázal jak zvláštní či jak nelidští jsou anebo jsou později „zachráněni“ či „napraveni“ lidskou emocí v podobě romantického vztahu a sexu (Decker 2015:84). Asexuální lidé bývají terčem vtipů, jejich asexualita (či spíše to, že nejsou sexuální) je pointou vtipu a jsou prezentováni jako lháři (Decker 2015:84; Chen 2020). Z takového vyobrazení je zřejmé, že nechtít sex je nepřirozené a špatné, protože každý normální člověk je sexuální – jedná se tzv. o povinnou sexualitu (compulsory sexuality). Chen pojmenovává koncept povinné sexualitu jako: „*sadu předpokladů a chování, které podporují myšlenku, že každý normální člověk je sexuální, že nechtít (společností schválený) sex je nepřirozené a špatné a že lidé, které sexualita nezajímá přicházejí o naprosto nezbytnou zkušenost*“ (Chen 2020:35). Dobrá reprezentace v médiích je důležitá, protože může pomoci lidem zbavit se mylných představ o asexualitě a asexuálním lidem může pomoci s uvědoměním si vlastní identity (Chen 2020:75).

Média se nejčastěji zaměřují na to, že asexuálové nemají a nechtějí sex, to ale neodráží zkušenosti všech asexuálních lidí. Asexuální komunitu tvoří lidé s rozmanitými

---

⁴ S asexualitou v množném čísle pracují akademičky a akademici podílející se na knize *Asexualities: Feminist and Queer Perspectives* (2014).

zkušenostmi. Rozmanití jsou tedy i v postojích k sexuální aktivitě (tzv. osobní postoje k tomu mít sex: sex-favorable, sex-indifferent, sex-averse/repulsed) a k sexu obecně (tzv. společenské postoje k sexu: sex-pozitivní, sex-neutrální, sex-negativní) (AVEN n.d.). Někteří asexuální lidé si sex užívají, jsou otevřeni sexuální aktivitě, jiní jsou indiferentní a sex nevyhledávají, zatímco jiné představa sexuální aktivity znechucuje (AVEN n.d.; Decker 2015). Asexuální lidé mohou mít libido, masturbovat, vyhledávat porno, užívat si sex, mít kinks a mohou být ve vztazích všech možných typů (Chen 2020:20).

V moderní společnosti je romantický vztah automaticky spojován se sexem a sexualizovanou intimitou (Giddens 2012), proto existuje představa, že asexuální jedinec nechce mít romantický vztah nebo že k nikomu nepocítuje „romantické city“. To že je někdo asexuální ale nutně neznamená, že nepocítuje romantickou přitažlivost anebo že nemá zájem být v romantickém vztahu (Decker 2015; Young 2022). Ne každý asexuální člověk je zároveň i aromantický⁵. V komunitě asexuálních lidí se běžně užívá tzv. split-attraction model (zkráceně SAM). Tento model je snahou oddělit sex a romantiku – a tedy odlišit sexuální a romantickou orientaci, mezi kterými sice je určitá spojitost, nicméně se ale nemusí shodovat. Člověk tak může být asexuální a alloromantický, heterosexuální a demiromantický, pansexuální a aromantický atd. (Young 2022).

Život ace lidí

Asexuální lidé čelí negativním předsudkům. Kvůli malému povědomí o asexualitě se asexuální lidé setkávají s nepochopením a zpochybňováním. Asexualita není považována za skutečnou a asexuální jedinci ji tak musí neustále obhajovat. Asexuální lidé jsou bráni jako „nevyspělí“, „narušení“, či že si „procházejí fází“ nebo že je třeba je „vyléčit“ – s něčím takovým se heterosexuálové nesetkávají. Neviditelnost také znamená izolaci od ostatních, kteří sdílí stejnou zkušenost. Někteří LGBT lidé si dokáží představit jaký je to pocit, protože museli po celý svůj život skrývat svou identitu nebo orientaci, protože vyrůstali v době nebo místě, kdy se o jejich zkušenostech nemluvalo. Ačkoliv se o LGBT otázkách v posledních

---

⁵ Jako aromantický se člověk může identifikovat z mnoha důvodů, tak jako to platí u asexuality. Aromantický člověk je někdo, kdo nepocítuje romantickou přitažlivost nebo nechce mít romantický vztah. Aromantismus je také spektrum různých identit a zkušeností. Tak jako někdo, kdo není asexuální je allosexuální, tak někdo, kdo není aromantický je alloromantický. Zvyšováním povědomí o aromantismu se věnuje iniciativa AUREA (Aromantic-Spectrum Union for Recognition, Education, and Advocacy, <https://www.aromanticism.org/>) založená roku 2019.

letech začalo více mluvit, tak asexualita zůstává pozadu a problémy asexuálních lidí jsou stále pokládány za irelevantní (Decker 2015).

Asexuální lidé jsou oproti lidem jiných sexuálních orientací (heterosexualita, homosexualita, bisexualita) hodnoceni heterosexuálními lidmi nejvíce negativně. Jsou vnímáni jako méně lidské. Dehumanizace asexuálů je větší než jiných sexuálních menšin. Vlastnosti a emoce reprezentující lidskost jsou spojovány se sexualitou nebo sexuální touhou. Emoce považované za součást lidské přirozenosti (ku příkladu láska, touha a laskavost), jsou asexuálním lidem připisovány méně než lidem jiných sexuálních identit (MacInnis a Hodson 2012).

V nedávno vydané *Výzkumné zprávě o zdraví LGBTQ+ lidí v Česku na Slovensku* jsou mezi respondenty i lidé na asexuálním spektru (9.1 % = 301 respondentů ze vzorku 3 298 lidí). Z dat vyplývá, že lidé na asexuálním spektru patří ke skupinám, které pocítují největší osamělost, nejvíce strachu z nepřijetí, nejvíce svou identitu skrývají a mají nízkou podporu okolí (i v případě nejbližšího člověka). Nízkou podporu asexuálních lidí ze strany nejbližšího si výzkumníci vysvětlují tím, že jejich identita je nepochopena a nerespektována. V partnerských vztazích může chybět jasná komunikace potřeb a kompatibility partnerů, což může vést asexuály k pocitu, že je jejich partneri nepodporují. Pokud nevyhledávají partnery, tak je jejich nejbližším člověkem obvykle kamarád a u těch se taky setkávají s nepochopením. Méně viditelné identity, mezi které ta asexuální patří, mají vyšší riziko depresivity. Co se týče sexuální zkušenosti, tak nějakou sexuální zkušenost mělo za poslední tři roky 58 % asexuálních lidí (Stašek et al. 2024).

Podle zprávy o životě asexuálních lidí ve Velké Británii je u asexuálních lidí, oproti lidem jiných sexuálních identit, menší pravděpodobnost, že jsou ohledně své identity otevření před lidmi v jejich osobním životě, a to hlavně ze strachu z negativní reakce druhých. Pokud jsou otevřeně asexuální, tak se setkávají s negativními zkušenostmi za což může společenské nepochopení asexualit. Pokud se rozhodnou svěřit se se svou identitou rodině a přátelům, tak se běžně stává, že čelí dotěrným otázkám – například ohledně toho, zda masturbují nebo jestli se dívají na porno. Negativní zkušenosti zažívají ale i na pracovišti a ve zdravotnictví. Podle respondenty mělo informování o vlastní asexualitě negativní vliv na jejich zdravotní péči, čelili nátlaku podstoupit nechtěné zdravotní a psychologické testy, ze strachu z diskriminace a netolerance se vyhýbali vyšetření a čelili nevhodným otázkám. Řada poskytovatelů zdravotní péče (obory: praktické lékařství, gynekologie, psychické zdraví) dle

respondenstva nepovažovala asexualitu za sexuální orientaci, ale za poruchu, kterou je třeba léčit. Tato zpráva upozorňuje, že asexualita je ve Velké Británii stále patologizovanou sexuální orientací, a to kvůli tomu, že Velká Británie používá k identifikaci sexuálních dysfunkcí *Mezinárodní klasifikaci nemocí*, která obsahuje klasifikaci poruchy nízké sexuální touhy, díky které někdo, kdo zažívá nedostatek nebo sníženou sexuální touhu může být diagnostikován se sexuální dysfunkcí. Oproti tomu stejná dysfunkce v pátém vydání *Diagnostického a statistického manuálu duševních chorob*, užívaném v USA, obsahuje výjimku pro asexuální lidi: „pokud lze celoživotní nedostatek sexuální touhy vysvětlit tím, že se někdo identifikuje jako asexuál, tak by neměl být s touto sexuální poruchou diagnostikován“. (Benoit a de Santos 2023)

I. Historie a de/legitimizace asexuality – asexualita jako „internetová orientace“

Jedním ze způsobů zpochybnění asexuality a její delegitimizace jsou argumenty, které se odkazují na to, že se jedná o nedávný „objev“ a nikoliv autenticky prožívanou identitu. Asexualita je nazývána „internetovou identitou/orientací“, čímž se snaží vyjádřit že asexualitu považují za něco, co není skutečné, něco, co vzniklo na internetu a je novodobým „výmyslem“ (Brown 2022:151). Vůči tomuto výroku se mnozí asexuální lidé vymezují. Například Yasmin Benoit⁶, aromantická a asexuální aktivistka a modelka se v podcastu *Doing It!*⁷ vyjádřila proti často se opakujícímu pojmenování asexuality jako „Tumblr identity“. Benoit připouští, že tato platforma může být dobrým zdrojem informací o asexualitě, přesto souhlasí s moderátorkou podcastu Hannah Witton, že internet nebyl místem, kde se sexuality „zrodily“ (Witton 2020). Chen (2020) k tomu poznamenává že asexualita není „internetová orientace“, protože asexuální lidé nevznikli díky internetu (Chen 2020:18) – Chen a další ace aktivistická komunita se opírá o diskurzy historicity k legitimizaci asexuality. Asexuálové a ace aktivisté se snaží ukázat, že asexualita má svou historii a to ještě před vznikem internetu. Odkazují se na asexuální lidi v prostředí širší queer komunity a dokonce i na sexuologické práce, které také pojmenovávají „asexualitu“ (něco, co by se dalo nazvat asexuální zkušeností).

---

⁶ Yasmin Benoit je jednou z nejviditelnějších asexuálních aktivistek. Je aktivní na sociálních sítích (např. profily na Instagramu a Twitteru/X - @theyasminbenoit) a dává rozhovory tisku (kupř. Vogue, British GQ). Krom jiného je spolu-zakladatelkou Mezinárodního dne asexuality (International Asexuality Day - IAD), který se od roku 2021 slaví 6. dubna. Sama se čas od času se na svých účtech vyjadřuje k tomu, že se na ni online, kvůli její orientaci a sebe-prezentaci, valí hodně nenávistných a sexualizujících komentářů a to lze vidět především na Twitteru (dnes X), kde jsou tyto komentáře mnohdy i rasistické – Benoit je ace a zároveň černoškou a modelkou spodního prádla (a alternativního oblečení – subkultura goth) – někteří lidé tak nedokáží pochopit, že tyto tři identity mohou koexistovat (přeci jen černošské ženy jsou hypersexualizované, oblečení a doplňky, které Benoit nosí - spodní prádlo, harnessy, řetězy a chokery jsou sexualizované a to, dle některých, neodpovídá její asexuální identitě. Aby ukázala, že asexuálové jsou různorodou skupinou lidí, tak vytvořila roku 2019 #ThisIsWhatAsexualLooksLike. Téhož roku se účastnila Prague Pride. (<https://www.yasminbenoit.co.uk/about>)

⁷ Podcast *Doing It!* vede Hannah Witton, britská tvůrkyně online obsahu, známá především svým Youtube kanálem, která se věnuje sexuální edukaci. V této práci pracuji s přepisem podcastového dílu z 22. června roku 2020 s názvem „Asexuality and Aromanticism with Yasmin Benoit“, který je společně s audiem tohoto dílu dostupný na webu podcastu - <https://doingitpodcast.co.uk/transcripts/yasmin-benoit-transcript?rq=benoit%20>

1. *Historie asexuality před vznikem internetu – asexualita v queer komunitě a sexuologii*

Asexualita, ať už slovo nebo koncept, není, podle Young, moderním vynálezem (2022:27). Young a další autorstvo tvrdí, že asexuální (a aromantičtí) lidé vždycky existovali – dlouho před internetem se individuální lidé snažili hledat způsoby, jak popsat vlastní orientaci a zkušenosti (The Ace and Aro Project 2023:29). The Ace and Aro Project odkazuje na to, že v historii se objevují zmínky zkušeností připomínající to, co dnes nazýváme asexualitou (a aromantismem) (2023:29). Těmito zmínkami jsou například: nezájem o sex (a v případě aromantismu nezájem o romantické vztahy). Nejsou důkazy o tom, že by se nějaká trvalá komunita asexuálních lidí vyvíjela před vznikem internetu (Hinderliter 2016), to znamená, že se tedy nevyvíjela stejným způsobem jako jiné LGBTQ+ komunity, které byly aktivní a začaly se organizovat především během minulého století (The Ace and Aro Project 2023:29). The Ace and Aro Project odkazuje na to, že možným důvodem může být to, že asexuální lidé byli geograficky izolováni – což změnil právě internet (Scherrer 2008:622). Decker argumentuje i nízkým počtem asexuálů – často se uvádí, že asexuální lidé tvoří 1% populace (Decker 2015:3). S tímto odhadem pracuje i Anthony Bogaert (2004), kanadský psycholog, který se věnuje asexualitě, dle kterého 1% lidí nezažívá sexuální přitažlivost (Chasin 2014:168; Decker 2015:6-7). Dalším faktorem mohlo být omezené povědomí o asexualitě. Sherronda J. Brown (2022) věří, že lidé na asexuálním spektru byli „odnepaměti“ součástí queer komunit, a to ještě předtím, než se slovo „asexuální“ začalo používat k pojmenování soudržné identity, a než pod tímto označením začaly utvářet komunity asexuálních lidí (Brown 2022:151).

Podle autorů knihy *Ace and Aro Journeys*, komunity asexuálů a asexuálek existovaly, ale nebyly tak vidět, protože existovaly v rámci jiných queer komunit (The Ace and Aro Project 2023:29). Možným důvodem proč komunity asexuálů nezažily takový vzestup je podle autorstva, kteří vystupují jako The Ace and Aro Project (2023), že je těžké utvořit komunitu, když se asexuální identita týká „nezažívání“ nějaké zkušenosti – pokud nemáte jazyk k popsání toho, co za zkušenost nepocítujete, je těžké poznat že tuto zkušenost nezažíváte (The Ace and Aro Project 2023:29). Pro asexuální lidi je obtížné poznat, že jsou jiní, že nepocítují sexuální přitažlivost, když nevědí co to ta sexuální přitažlivost je (ibid.) K definování asexuality jako „nezažívání“ nějaké zkušenosti se vrátím v druhé kapitole, kde

se budu v souvislosti s patologizací asexuality věnovat dalšímu způsobu definování asexuality – definici (celoživotního) „nedostatku“ a její kritice.

Decker si klade otázku: „Jsou asexuální lidé queer?“. Důvodem je, že se tato otázka objevuje v bouřlivých debatách, dějících se převážně online, a která vzbuzuje u asexuálních i ne-asexuálních lidí hodně reakcí a různých odpovědí. Někteří ace lidé se identifikují jako queer a jiní ne. Někteří ne-asexuální (allosexuální) queer lidé asexualitu považují za inherentně queer identitu a jiní nikoliv. Někteří asexuální lidé jsou členy queer komunit, které podporují marginalizované sexuální, romantické a genderové identity. Pro asexuální lidi může být důležité mít přístup do queer prostorů a LGBTQ organizací, protože v jejich okolí nejsou žádné lokální komunity pouze pro asexuály a asexuálky (Decker 2015:45-46).

Ne-asexuální (allosexuální) queer lidé mohou být kvůli své sexuální nebo genderové identitě marginalizováni, ale s heterosexuály sdílejí, na rozdíl od asexuálních lidí, zkušenost sexuální přitažlivosti, proto nutně nemusí chápat proč by cisgender⁸ heteroromantické nebo aromantiční asexuálové, kteří nemají partnery stejného genderu, měli (nebo chtěli) patřit do jejich komunity (Decker 2015:46). Jedním ze zdrojů nepochopení je představa, že asexuálové zažívají „heterosexuální privilegium“ (Decker 2015:47).

„Heterosexuální privilegium“ znamená, že jsou asexuálové pokládáni za heterosexuální osoby. Být pokládán za heterosexuální osobu, ale není to samé jako být heterosexuální osobou. Být asexuální ale neznamená být „heterosexuální, ale nevstupovat do sexuálních vztahů“. Abstinence je volba, zatímco asexualita volbou není (tak jako ani např. heterosexualita není volbou). Asexuální lidé sice nečelí stejnému útlaku jako LGBT lidé (pokud nejsou LGBT v jiném aspektu jejich identity – jako je romantická nebo genderová identita), to ale neznamená, že zažívají „heterosexuální zkušenost“. Asexuální lidé spíše než by zažívali „viditelný“/zřejmý útlak (outward oppression)⁹, v podobě jaké to známe u queer lidí (diskriminace, jiná práva než cisgender lidé a heterosexuálové), tak se spíše cítí opomenuti, vylučování, přehlížení. (Decker 2015:47-49)

U asexuálních lidí je sice méně pravděpodobné, že budou třeba na základě své orientace fyzicky napadeni, to ale neznamená, že by vůbec nezažívali žádné podoby útlaku. Asexualita je neviditelná a ono systematické vylučování už útlak způsobuje. To samé platí pro slovní

---

⁸ Cisgender označuje někoho, kdo není transgender.

⁹ K tomu jaké formy diskriminace asexuální lidé zažívají se dostanu v další kapitole, v rámci dopadů patologizace asexuality.

napadení. Asexuálové zažívají diskriminaci, ačkoliv se to na první pohled nemusí zdát (Decker 2015:48-49).

Je důležité upozornit, že nelze vylučovat lidi z queer komunity na základě toho, že nejsou (dostatečně) utlačováni, kvůli tomu, že v některých momentech zažívají „heterosexuální privilegium“. Jde o to, že ne všichni queer lidé zažívají stejný útlak – záleží například na společnosti ve které žijí, na tom jací jsou jejich blízcí, a jaké jsou jejich další identity (kupř. rasa). Co se týče heterosexuálního privilegia, tak někteří queer lidé jej zažívají také (např. bisexuální muž, který je v romantickém vztahu se ženou se jeví jako heterosexuální muž). Být pokládán za „normálního“, za heterosexuálního člověka, sice přináší určitá privilegia, ale děje se to na úkor toho, že je vymazávána jeho identita (Decker 2015:50-51). Decker tak argumentuje, že asexuální lidé patří do queer komunity, protože zažívají určité podobné momenty marginalizace, vylučování a zneviditelňování. Tento legitimizační argument se tedy opírá o již uznané formy identit.

I další autorstvo využívá podobnou strategii historizace asexuální identity skrze zasazení ji do sdílené queer/ne-heterosexuální historie. Asexuálové jsou v historii čas od času zmiňováni v souvislosti s dalšími sexuálními identitami. Učinil tak například roku 1907 Carl Schlegel, reverend a aktivista za práva gayů, když ve svém projevu požadoval stejné zákony pro homosexuály, heterosexuály, bisexuály a asexuály (Brown 2022:155). Existují také zdroje, které napovídají, že asexualita byla (alespoň některými) vnímána jako identita, která byla součástí hnutí za práva gayů v druhé polovině 20. století (Young 2022:27). Například článek od Gay Liberation Front, publikovaný v roce 1971 v *The Florida Alligator*, ve kterém GLF hledá nové členstvo a obrací se i na asexuální osoby (Brown 2022:159). Existují dvě fotografie z USA 70. let, na kterých je zachyceno slovo „asexual“. První zmiňuje Brown a jedná se o fotku od Susan Rennie¹⁰ z roku 1973, kde jsou vyfoceny aktivistky na Barnard College (soukromá škola pro ženy v New Yorku) během feministické konference, a kde je na stěně vylepeném papíru napsáno: „choose your own label“ a mezi vypsányi „nálepkami“ je i asexualita (Brown 2022:160). Další zmínka o asexualitě se objevuje na fotografii také z roku 1973, z Gay Freedom Day Parade v San Franciscu, jejíž autorem je Crawford Barton¹¹. Zde je slovo „asexual“ napsáno na transparentu, na kterém stojí: „Gay,

---

¹⁰ Fotka z Barnard College byla vytištěna v časopisu *Off Our Backs* u eseje „Lesbian Dynamics“ od Fran Pollner (Brown 2022:160).

¹¹ Crawford Barton je známý tím, že fotografoval gay kulturu v San Franciscu 60.-80. let. Jeho fotografie ze 70. let jsou uloženy v archivu GLBT Historical Society, sídlícím v San Franciscu, pod názvem „Crawford Barton Papers“ (číslo sbírky: 1993-11).

Straight, Bisexual, Asexual – All God’s Children Need Love“ (Ace Archive n.d.; asexuals.net n.d.)¹². V 70. letech rovněž vyšel text, *The Asexual Manifesto* (1972), od Lisy Orlando, která asexualitu chápe jako „soběstačnou sexualitu“, to znamená, že k vyjádření vlastní sexuality člověk nepotřebuje druhou osobu¹³ (Orlando 1972:2). V souvislosti s širší queer komunitou je ale zajímavé to, že Orlando, společně s kolegyní Barbie Hunter Getz, založila asexuální výbor organizace New York Radical Feminists (a byly jeho jedinými členkami) (Stremel 2022:72; Orlando 1972:1). Podle Emily Stremel (2022) je tento manifest prvním známým publikovaným textem, který asexualitu považuje za queer identitu. Argumentuje, že ačkoliv v manifestu není explicitně napsáno, že asexualitu považují za sexuální orientaci, tak byl asexuální výbor založen jako analogie k ostatním výborům, které na základě sexuální orientace (heterosexuální, lesbický, bisexuální) založeny byly, zdá se tak, že asexualitu Orlando a Getz koncipovaly podobným způsobem (Stremel 2022:72-73).

Jak uvádí The Ace and Aro Project mnozí asexuální (a aromantičtí) lidé našli útočiště v komunitě bisexuálních lidí. Jsou pro to dva možné důvody: 1. bisexualita bývá obecněji definována jako pocitování stejné přitažlivosti ke všem genderům a 2. bývala chápána jako „ani gay, ani hetero“, což v důsledku zahrnuje asexuální (a aromantické) lidi (The Ace and Aro Project 2023:29-30). Tato chápání bisexuality také vedou k tomu, že se hojný počet asexuálních (a aromantických) lidí identifikuje jako bisexuální (nebo pansexuální) předtím než se začnou ztotožňovat s asexualitou (nebo aromantismem) (The Ace and Aro Project 2023:30). Podle *Ace Community Survey 2020* se 30,5 % respondenta dříve identifikovalo jako bisexuální, ale dnes se tak již neidentifikují (Hermann et al. 2022:31). Je ale nutné dodat, že se sexuální orientace může prostě změnit i opačným směrem, což ukazuje americký sociální psycholog Devon Price (2019), který se dříve (mezi lety 2004-2008) identifikoval jako asexuál a později (kolem roku 2010) se jeho identita změnila a začal se identifikovat jako bisexuál (Price 2019). Price díky své životní zkušenosti ukazuje, jakými podobnými způsoby jsou asexuální a bisexuální lidé marginalizováni (nedůvěra, sexuální nátlak atd.) –

---

¹² O této fotografii jsem se dozvěděla díky webu Ace Archive (<https://acearchive.lgbt/>), což je online archiv schraňující primární zdroje (dokumenty, fotografie, online obsah – blogy apod.) se zaměřením na historii asexuálních a aromantických komunit. Tuto fotografii také zmiňuje článek o historii asexuality na webu asexuals.net (<https://www.asexuals.net/>), což je jednak blog o asexualitě, ale především seznamka pro ace lidi.

¹³ Orlando i Getz se identifikovaly jako asexuálky. Být asexuální pro ně bylo politickým činem, reakcí na sexuální objektivizaci v patriarchy (Orlando 1972).

ukazuje, jak se afobie a bifobie zrcadlí, protože jak ace, tak bi lidé narušují binaritu a heteronormativitu (Price 2019).

Vzhledem k tomu, jak se expertní sexuologický diskurz zasloužil o patologizaci asexuality (viz následující kapitola práce), může se zdát překvapivé, že se někteří opírají i o odkazy na tento diskurz. V rámci legitimizace asexuality se tak asexuálové a ace aktivisté snaží upozornit, že asexualita není novou zkušeností, novým typem sexuality, protože ji lze najít v sexuologii. Pojmy jako: „sexualita“, „heterosexuální“, „homosexuální“ a další se vyskytovaly v pracích sexuologů zabývajících se sexuálním chováním (Kim 2014:490). S vývojem sexuologie je spojená i historie asexuality – jedná se o termíny a koncepty popisující asexuální zkušenost jako jsou kupříkladu: „frigidita“, „sexuální nezájem“, „neutralita“, „averze“ a „apatie“ (Brown 2022:152). Možná se tak asexuální zkušenost skrývá pod různými pojmy a názvy.

Jedno ze slov, které může být spojováno s dnešní asexualitou je „monosexualita“. Jeho původcem je maďarský doktor a jeden z ranných reformátorů zákonů o sodomii, Karl-Maria Kertbeny, kterému jsou připisovány i pojmy „heterosexualita“ a „homosexualita“ (Katz 2013:5; Takacs 2004:29).¹⁴ Německý psychiatr Richard von Krafft-Ebing v knize *Psychopathia Sexualis* (1886) moc pojem „aseexualita“ nepoužívá, ale vnímá ji jako výsledek ztráty pohlavních žláz před pubertou, zastavující vývoj somatických a psychických sexuálních charakteristik. Zatímco absenci sexuálních pocitů, sexuální touhy nebo sexuálního instinktu označuje jako „anesthesia sexual“. Krafft-Ebing tedy odlišuje dva případy asexuality a to: tu, která souvisí s pohlavní „abnormalitou“ (jako je kupříkladu „hermafroditismus“¹⁵) a „sexuální anestézií“, kterou Krafft-Ebing spojuje s vývojem mozku a mentálních kapacit, tedy i tento moment je spojen s „abnormalitou“ – jako příklad Kraft-Ebing uvádí „idiocii“ (Kim 2014:497-498).

Židovsko-německý lékař a sexuolog Magnus Hirschfeld v pamfletu *Sappho und Sokrates* (1896) zmiňuje lidi, kteří nepocitují žádnou sexuální touhu a tento stav nazývá „anästhesia

---

¹⁴ Objevují se v dopise německému právníkovi Karlu Heinrichu Ulrichsovi z roku 1868, kde na základě způsobů „naplnění sexuálních pudů“ rozlišuje hlavní typy sexualit: „homosexualita“ (sex s lidmi stejného pohlaví), „heterosexualita“ („normální sexualita“, sex s lidmi opačného pohlaví) a „monosexualita“ (sex sám se sebou – masturbace a onanismus) (Takacs 2004:30, Tobin 2015:122).

¹⁵ „Hermafroditismus“ je starší označení pro intersexualitu. Slovo intersex označuje lidi, kteří se narodili s variací pohlavních znaků z nichž některé jsou typicky mužské a některé ženské (Stašek et al. 2024:4)

sexualis“. Uvádí, že tento stav nelze změnit, protože nelze vytvořit sexuální touhu, nýbrž lze pouze probudit touhu spící (Brown 2022:154). Další německou sexuální reformátorkou 19. a počátku 20. století byla Emma Trosse, pedagožka, která byla první německou ženou publikující o homosexualitě (Leck 2016:101). Ve studii *Contrary Sexuality* (1895) vidí neheterosexuální sexualitu („contrary sexuality“ – opačná sexualita) jakožto normální, přirozenou a nikoli jako výjimku, abnormalitu (Leck 2016:101-102). Staví se proti diskriminaci neheterosexuálů, protože sexuální rozmanitost/diverzita je podle ní přirozená a zahrnuje jak homosexuály, tak „neutrály“ – lidi, kteří nepocítují žádnou sexuální touhu (Leck 2016:102). V další studii *Ein Weib? Psychologisch-biographische Studie über eine Konträrsexuelle* (A woman? Psychological-biographical study of a contrary-sexual)(1897), přišla s pojmem „sinnlichkeitslosigkeit“ („asensuality“, asensualita, což znamená nedostatek smyslnosti – označuje lidi bez sexuální touhy) se kterým se zde sama identifikuje¹⁶ (Brown 2022:154).

Ve 40. letech 20. století sexuolog Alfred Kinsey vytvořil vlastní model sexuální orientace (Chen 2020:17). Vytvořil škálu (dnes tzv. Kinseyho škála) od 0 (výhradně heterosexuální) do 6 (výhradně homosexuální), přičemž 3 (stejně heterosexuální jako homosexuální) značí bisexualitu (Chen 2020:17, Decker 2015:86). Během svých rozhovorů však narazil na lidi, kteří nezapadali na jeho škálu – dle jeho slov neměli „žádné sociálně-sexuální kontakty nebo reakce“ a které zařadil mimo škálu do oddělené „kategorie X“ (Chen 2020:17). Jedince označil jako „X“ pokud eroticky nereagovali ani na heterosexuální a ani homosexuální podněty a nemají s jedinci ani jednoho pohlaví fyzické kontakty (Kim 2014:513; Stremel

---

¹⁶ To, že Trosse v knize „*Ein Weib?*“ používá slovo „sinnlichkeitslosigkeit“ a informace, že se takto identifikovala se objevuje jednak v knize od Brown, tak i na internetu - např. ace archive (*Ein Weib?* - <https://acearchive.lgbt/artifacts/trosse-ein-weib/>). Tyto dvě informace se mi však nepovedlo v digitalizované verzi této knihy, která je dostupná na Google Books, dohledat. Ačkoliv zde slovo „sinnlichkeitslosigkeit“ není explicitně použito, tak Trosse píše o smyslnosti („sinnlichkeit“) – o tom, že někdo „postrádá smyslnost“, o lidech „bez smyslnosti“ (Trosse 1897:15, 23). Brown ve své knize odkazuje na Christiene Leidinger (*Emma Trosse (1863-1949), verheiratete Külz*, 2012 a *Transgressionen – Streifzüge durch Leben und Werk von Emma Trosse (1863–1949)*, 2012) a která místo slova „sinnlichkeitslosigkeit“ používá slovo „Sinnlichkeitslosen“ (zbavený smyslnosti) (viz. Leidinger 2012a, Leidinger 2012b). Dohledala jsem, že věta ve které se Trosse identifikuje s „asensualitou“ pochází z jiného textu – z textu o volné lásce (*Ist 'freie Liebe' Sittenlosigkeit?*, 1987) (Leidinger 2012a:199). Tato věta zní: „*Verfasser [Trosse] hat den Mut, sich zu jener Kategorie zu bekennen*“ („Autorka [Trosse] má tu odvahu přihlásit se k této kategorii“) (Leidinger 2012a:198). Text se mi nepodařilo najít celý ale pouze snímky této pasáže (ta je na stranách 6 a 7) a to na blogu NOA (Nederlandse Organisatie Aseksualiteit - Nizozemská organizace pro aseksualitu, <https://aseksualiteit.nl/blog/>).

2022:71). Míru touhy měřil podle toho, jak často se účastní sexuálních aktivit, zatímco současná definice asexuality se zaměřuje na absenci sexuální přitažlivosti a nikoli na míru v jaké se jedinec účastí sexuálních aktivit (Kim 2014:513-514). Stremel (2022) se domnívá, že tím, že Kinsey tuto kategorii umístil ve vztahu k homosexualitě, heterosexualitě a bisexualitě, tak neúmyslně naznačil, že nepocit'ování sexuální přitažlivosti může být samostatnou sexuální orientací (Stremel 2022:71).

Na Kinseyho navázal v 80. letech Michael D. Storms (*Theories of Sexual Orientation*, 1980). Zatímco Kinseyho škála byla lineární, tak Storms přišel s dvoudimenzionální mřížkou homo-erotismu (vertikální osa) a hetero-erotismu (horizontální osa) o čtyřech bodech: heterosexualita (vykazuje vysokou úroveň hetero-erotismu a nízkou nebo žádnou homo-erotismu), homosexualita (vysoká úroveň homo-erotismu a nízká nebo žádná hetero-erotismu), bisexualita (vysoké úrovně v obou typech erotismu) a asexualita (nízký nebo žádný homo-erotismus a hetero-erotismus) (Stremel 2022:74). Pro Stormse tak asexualita byla čtvrtou sexuální orientací (Stremel 2022:74). Nutno dodat, že Storms v dotaznících, které byly součástí jeho empirického výzkumu, vycházel z Kinseyho škály a proto mezi vypsányými sexuálními orientacemi chyběla možnost vybrat asexualitu (Kim 2014:514). Pro Stremel (2022) představuje Stormsův model počátek akademického uznání asexuality jakožto sexuální orientace (Stremel 2022:74).

Asexualitu tedy lze vystopovat do 19. století, kdy se sexuologové snažili popsat a léčit různé „ne-sexuality“ (jakými jsou třeba nepocit'ování sexuální touhy a neschopnost dosáhnout orgasmu), které byly ve 20. století redefinovány a patologizovány jako různé sexuální dysfunkce v *Diagnostickém a statistickém manuálu duševních chorob* (Stremel 2024:76). Kritice patologizace asexuality, která je nejčastěji spojována s poruchou nízké sexuální touhy, se věnuji v druhé kapitole. Odpovědí na de-legitimizaci asexuality, jakožto „internetové orientace“, tak byla snaha ukázat, že asexualita není nic nového, ale je dobré říci, že, jak píše Brown: „*I pokud by asexualita byla nově vzniklým termínem nebo konceptem, tak by to neznamenalalo že by byla méně validní*“ (Brown 2022:151).

2. Novodobá historie – internetové komunity asexuálů

Ačkoliv asexualita jako taková nevznikla na internetu, tak internet sehrál důležitou roli při utváření (dalo by se říci nového) „jazyka“ asexuality, který vzešel z online komunit asexuálů – fór, sociálních sítí a blogových platforem (Young 2022:26). Asexuálové/ky se jako asexuální identifikovali před nástupem internetu, ale právě on se stal významným místem pro komunikaci mezi asexuálními lidmi a to v takovém měřítku, který předtím nebyl možný (Chen 2020:18). První ace aktivisté/ky (blogeri/rky, novináři/ky, výzkumníci/e) měli vliv na utváření současného chápání asexuality a vybudovali základy ace hnutí – výsledkem bylo třeba to, že se dala přednost slovu „asexuální“ a nikoli jiným možnostem jako třeba „ne-sexuální“¹⁷ (Chen 2020:18; Hinderliter 2016). První větší online komunitou asexuálů byla skupina *Heaven for the Human Amoeba*¹⁸, založené roku 2000 na Yahoo! (Chen 2020:18). Její název byl možná ovlivněn coming-out článkem „My life as an amoeba“¹⁹ z roku 1997 od Zoe O'Reilly, která píše o své zkušenosti s asexualitou. Tento text mezi asexuálními lidmi rezonoval – své zkušenosti sdíleli v komentářích, proto bývá nazýván první online komunitou asexuálů a asexuálek (The Ace and Aro Project 2023:30-31). Následovalo webové fórum AVEN (Asexual Visibility and Education Network), které založil roku 2001 asexuál David Jay a které je dnes největší a nejznámější organizací, která sdružuje asexuální lidi. „Jazyk“ asexuality tak vznikal v posledních dekadách, a stále vzniká, v online prostředí zásluhou členstva asexuální komunity (Hinderliter 2016; Young 2022:26-27). Některé termíny užívané mezi asexuálními lidmi jsou tak relativně nové a jako příklad poslouží slovo „demisexual“, které je dnes v ace komunitě populární, a které vymyslel uživatel AVENU sonofzeal roku 2006 (Young 2022:26-27). Ačkoliv pojem „asexuální“ není novinkou, tak se stále vytváří nové mikro-identity, spadající na asexuální spektrum. Děje se to například na blozích uživatelů Tumblru, kteří se snaží pojmenovat svou zkušenost.

---

¹⁷ Slovo „ne-sexuál*ka“ k popsání vlastní zkušenosti užívala, jakožto mladá asexuálka, Julie Sondra Decker v esejích, které publikovala online (Decker 2015:118).

¹⁸ Pro zajímavost: termín „aromantic“ byl co víme poprvé použit právě ve skupině *Heaven for the Human Amoeba* a to v roce 2002. Je to ukázkou toho, že asexualita a aromantismus mají společnou historii (společně tvoří tzv. a-spec komunitu) (The Ace and Aro Project 2023).

¹⁹ Amoeba je jeden z rodů měňavek (améb), což jsou jednobuněčné organismy, které se rozmnožují asexuálně – tedy nepohlavně. Protože slovo „asexuální“ označuje v biologickém kontextu způsob rozmnožování, tak se stává, že se lidé, odmítající asexualitu, asexuálům posmívají – myslí si, že když asexuálové o sobě říkají, že jsou asexuálové, tak že se považují za rostliny nebo jednobuněčné organismy. Asexuálové si tedy sami ze sebe dělají srandu, když o sobě říkají, že jsou améby – přijetím tohoto dehumanizujícího posměšku je pro asexuální lidi empowerment. (Decker 2015:85)

Internet je podstatným místem nejen pro hledání komunity, ale i pro edukaci o asexualitě – pro asexuální i allosexuální lidi. Asexuální lidé se, často roky, snaží zjistit „co je s nimi špatně“ nebo jestli někdo cítí to, co oni a právě na internetu nacházejí komunitu a zjišťují, že nejsou sami (Decker 2015:117-118). Asexuální postavy jsou v médiích spíše výjimkou, o asexualitě se dospívající lidé nedozví ve škole, během sexuální výchovy (Decker 2015:62), zbývá tak obrátit se na internet. Například jedna třetina respondentů *Ace Community Survey 2016*²⁰ uvedla, že se o asexualitě dozvěděli na Tumblru (Chen 2020:68). Sara Beth Brooks, bisexuální a asexuální aktivistka a zakladatelka Asexual Awareness Week²¹ se o asexualitě také dozvěděla online a to konkrétně z AVENu (Chen 2020:183).

O zvyšování povědomí o asexualitě se už od svého založení, roku 2001, snaží AVEN. AVEN je dnes největší platformou pro ace lidi – propojuje asexuální lidi z celého světa. Jejím cílem je jednak sdružovat asexuální lidi a také zviditelnit asexualitu ve společnosti. Zaměřuje se na pomoc ace lidem, kteří se snaží pochopit (a přijmout) vlastní identitu. Poskytuje informace pro rodinu a přátele asexuálních lidí, pro akademičky a akademiky, novinářky a novináře. Informuje o novinkách jako jsou třeba: nově vydané filmy a seriály, kde se objevují ace postavy, články, videa na YouTube, události apod. Členstvo AVENu se účastní různých projektů, za účelem zviditelnění asexuality (pořádají workshopy, komunikují s tiskem atd.). Webové fórum poskytuje asexuálním lidem a jejich blízkým prostor pro diskutování o vlastních zkušenostech (AVEN n.d.). V České republice funguje například internetové fórum Asexual.cz, které bylo založeno roku 2002 a facebooková skupina AsexuaLOVE, která byla vytvořena v roce 2019.

Historicita asexuální identity se v online prostředí zdá být důležitá. Mnohé weby a blogy dedikované asexualitě se snaží prezentovat historii asexuality a to především v sexuologii, některé zmiňují i souvislost s queer komunitou a dále se věnují se také novodobé historii asexuality (se vznikem asexuálních komunit online) (např. AVENwiki, asexuals.net). Kromě toho se v online prostředí objevuje ještě snaha interpretovat historické osobnosti jakožto asexuální a to kupř. spekulace o asexualitě Isaaca Newtona (probíráno např. na fóru

---

²⁰ *Ace Community Survey* je každoroční průzkum, který zpracovává dobrovolnický tým. Sbírají se informace o demografii a zkušenostech příslušníků ace komunity. Jedná se o největší průzkum ace komunity (<https://acecommunitysurvey.org/>). O těchto průzkumech více v druhé kapitole (strany 32-33).

²¹ Asexual Awareness Week (v současnosti Ace Week) je nezisková organizace, založená roku 2010, jejíž tým pořádá akce a vytváří edukativní materiály. Ace week se slaví poslední celý týden v říjnu. Cílem je oslavit progres, který ace komunita udělala a pokračovat v boji za přijetí identit asexuálního spektra (The Ace and Aro Project 2023:31).

AVEN)²². Toto představuje další součást snahy legitimizovat asexualitu – ukázat, že asexuální lidé „vždycky existovali“.

Andrew Hinderliter (2016) ve své lingvistické dizertační práci ukazuje, že rozšířené používání internetu bylo důležité pro vývoj diskurzu o asexualitě a vznik komunit asexuálních lidí. Asexuální lidé se organizovali převážně online, kde mezi asexuálními blogy a weby nakonec získal popularitu AVEN a spolu s tím i to, jak AVEN koncipoval asexualitu – jako sexuální orientaci. S jeho růstem přišel i akademický zájem o asexualitu. Šlo hlavně o obory: psychologie (Bogaert), sociologie (Scherrer) a genderová studia (Kim, Cerankowski a Milks, Przybylo), ve kterých se začalo k asexualitě přistupovat jako k sexuální orientaci a nikoli jako k patologii (Hinderliter 2016). Právě rámování asexualitě jako patologie a poté jako legitimní sexuální orientace je věnována následující kapitola.

---

²² Jedná se o dnes již archivovaná témata „Famous and Historical Asexuals“ (<https://www.asexuality.org/en/topic/6068-famous-and-historical-asexuals/>) z let 2004-2006 a „Asexuals in history“ (<https://www.asexuality.org/en/topic/84000-asexuals-in-history/>) z roku 2013. Na AVENU jsem nenašla žádné novější témata, která by se tímto zajímala. Podotýkám však, že k některým částem fóra jakožto neregistrovaná uživatelka nemám přístup (mj. Asexual.cz je uzavřen neregistrovanému uživatelstvu, což je důvodem, proč s ním zde nepracuji). Zdá se, že se tyto konverzace přesunuly na populárnější sociální síť jako Reddit.

II. Patologizace asexuality

Druhou delegitimizační snahou, kterou se budu zabývat, je považování asexuality za sexuální poruchu/dysfunkci. Asexualita je pojmána/rámována/prezentována jako „problém“, který je třeba léčit. Asexuálové jsou v rámci této diskurzivní strategie považováni za „nenormální“ a za „nevyspělé“, přičemž je asexualita pokládána za „fázi“ osobnostního/sexuálního vývoje. Představím zde také argumenty, které naopak asexualitu legitimizují skrze odkazy na rozdíl mezi asexualitou a dysfunkcí a na pojetí asexuality jakožto spektra různých zkušeností a identit. Mnozí asexuální lidé, asexuální aktivisté a aktivistky, akademičky a akademici zabývající se asexualitou vyhrávají vůči patologizujícímu a delegitimizujícímu pohledu na asexualitu, podle nich je asexualita legitimní sexuální orientace, jedna ze sexuálních variací.

1. Patologizace (a)sexuality v sexuologii

V historii sexuologie, jejímž cílem bylo popsat a definovat „zdravou“ sexualitu dochází k patologizaci různých projevů sexuality a i asexuality. Například v díle německého sexuologa Krafft-Ebinga je přítomna patologizace „nevhodných“ projevů sexuality (frigidita u žen, kterou spojuje s homosexualitou), které představují nedostatek „vhodné“ touhy k opačnému pohlaví – to znamená, že podle něj je normální jen heterosexuální touha (Kim 2014:500-502). Přístup sexuologie je tedy nejenom heteronormativní, kdy je za „normální“ sexualitu považována ta, která je: heterosexuální, párová, reprodukční ale zároveň určuje i „normální“ míru sexuální touhy („abnormální“ jsou: hyposexualita – příliš málo sexuální a hypersexualita – příliš moc sexuální) (Flore 2014).

Sexualita je v sexuologii 19. a 20. století chápána esencialisticky, to znamená, že je chápána jako přirozená/vrozená (Weeks 2011:43). Být sexuální, prožívat sexuální touhu a vykazovat sexuální chování, je považováno nejen za přirozené, ale také za normální, očekávané (Kim 2010). Lidé, kteří se této nově formulované sexuální normě vymykají – nejsou sexuální nebo nejsou dostatečně sexuální (nejsou sexuálně aktivní, nepocítují sexuální touhu) – jsou patologizováni (jsou „nezdraví“) a sexuologie se je snaží léčit (Chen 2020:86-88; Kim 2010). Mezi takové lidi, patří i asexuální lidé. Asexualita tak bývá v rámci sexuologie zaměňována za / spojována se / vysvětlována sexuálními dysfunkcemi (Chen 2020:86; Kim

2010). Nejčastěji se jedná o tzv. poruchu snížené sexuální touhy (hypoactive sexual desire disorder – HSDD).

Myšlenka, že lidé, co nechtějí sex jsou nemocní tudíž není novinkou 21. století. „Problém“ nízké/snížené sexuální touhy má na Západě svou historii – o frigiditě se mluvilo už od 13. století a původně tak byli označováni muži, ale od 19. století se to stalo „problémem“ žen (Chen 2020:86). V sexuologii viktoriánské éry se věřilo, že „normální“, „femininní“ ženy nejsou sexuální, že nemají sexuální city, to se ale koncem 19. století změnilo (Kim 2014:491-494)²³. Od počátku 20. století začala být absence sexuální touhy vnímána jako patologická anomálie, protože sexuologie začala prosazovat to, že muži i ženy jsou sexuální a to, že pociťovat sexuální touhu je přirozené (Kim 2014:506). Malý nebo žádný zájem o sex začal být v 2. polovině 20. století (období spojené především s americkou sexuologií: William Masters, Virginia Johnson, Helen Singer Kaplan a americkým psychiatrem Haroldem Liefem), vnímán jako čím dál tím větší problém – což se odráží ve vzniku diagnóz sexuálních dysfunkcí zapsaných v *Diagnostickém a statistickém manuálu duševních chorob* (DSM), který vydává Americká psychiatrická společnost (APA) (Kim 2014; Spurgas 2020). Ve třetím vydání (DSM-III, 1980) byla přidána sekce o sexuálních dysfunkcích a od tohoto vydání (včetně) každé nové obsahovalo alespoň jednu diagnózu charakterizovanou nedostatkem zájmu o sex (Hinderliter 2015:125-126). Již zmiňovaná „porucha snížené sexuální touhy“ (HSDD), je charakterizovaná jakožto přetrvávající nedostatek sexuálních fantazií a sexuálního zájmu (Chen 2020:86). S tzv. poruchou snížené sexuální touhy jsou diagnostikovány více ženy než muži (Chen 2020:87; Kim 2014:517; Spurgas 2020). Tato nízká sexuální touha se poté léčí a to terapiemi a léky. Farmaceutický průmysl se snaží vyvinout lék na zvýšení touhy – pro ženy se jedná například o Addyi/flibanserin (tzv. „růžová Viagra“) – mimochodem původně neúspěšný antidepressant, který se ze zkušenosti žen, které ho užívaly na zvýšení sexuální touhy ukázal být nepříliš efektivní a měl vedlejší účinky (např. zvracení) (Chen 2020:87-88; Brown 2022:70-71).

V rámci současné diagnostické praxe je nutné, aby pacient/ka zakoušel/a úzkost (distress) z toho, že pociťuje sníženou sexuální touhu²⁴ (Hinderliter 2013:168; van Dyk 2023:338). Toto

---

²³ Tato viktoriánská představa se týkala jen některých žen (bohatých bělošek), zatímco jiné byly považovány za příliš sexuální nebo za zhýralé (kupř. chudé ženy, černošky, prostitutky) (Kim 2014).

²⁴ Toto kritérium zažívání úzkosti bylo přidáno roku 1994 a to skoro ke všem diagnózám v DSM (Chen 2020:90).

kritérium je však problematické, protože důvodem těchto útrap nemusí pro asexuální lidi být samotné nepocit'ování sexuální touhy, nýbrž předsudky a stigma ohledně asexualit panující ve společnosti (Chen 2020:90, van Dyk 2023:338). Od roku 2013 je, díky aktivistické práci AVENU, v DSM přítomna výjimka pro jedince, kteří se identifikují jako asexuální²⁵ – ti by s HSDD neměli být diagnostikováni (Hinderlitter 2013). Podle Brown (2022) to však není dostačující, jelikož pacienti a pacientky už před návštěvou lékařů musí vědět o existenci asexualit, jelikož oni nemají povinnost se v tomto ohledu vzdělávat a nabídnout tak pacientům/pacientkám asexualitu jako vysvětlení jejich vztahu k sexuální touze (Brown 2022:70). Chen (2020) sice uvádí, že je lepší tuto výjimku mít, ale nepřijde jí vhodné zaměňovat asexualitu, tak jako jinou sexuální orientaci, za poruchu/nemoc (Chen 2020:90) – a o to právě asexuální komunitě jde, aby asexualita nebyla vnímána jako porucha, která má být léčena, nýbrž jako sexuální variace (Hinderlitter 2013:168). Jak je uvedeno na webu AVENU:

Je důležité poznamenat, že asexualita se liší od lékařských diagnóz jako je porucha snížené sexuální touhy (HSDD). HSDD je uvedena v DSM-V, zatímco asexualita není. V případě HSDD nejsou naplněny základní sexuální potřeby, což danému člověku způsobuje úzkost. (AVEN n.d.).

Otázkou jak se liší HSDD a asexualita se zabývá ace výzkumník Andrew Hinderlitter (2013), který tvrdí, že oba koncepty mají jinou historii, funkce a hodnoty. Ačkoliv nesou určitou podobnost (nejviditelnější je že se nějak týkají nezájmu o sex), tak se oba koncepty užívají v jiném kontextu – jeden v rámci v rámci sexuologického, medikalizujícího diskurzu a ordinací lékařů a druhý v rámci ace diskurzu (pro budování individuálních i kolektivních identit, vytváření aktivistických a sebeobhájcovských platforem). Jedinec je s HSDD diagnostikován lékařem, zatímco asexuální lidé se jako asexuální identifikují sami, protože jen oni sami se mohou rozhodnout používat tuto nálepku/identitu, nikdo jiný nemůže určit zda-li jsou či nejsou asexuální (zkrátka, nikdo by je neměl „diagnostikovat“). Expertní

---

²⁵ Tato výjimka se objevuje v DSM-5, kde je HSDD rozlišeno dle pohlaví/genderu na dvě sexuální poruchy – FSIAD (female sexual interest/arousal disorder) a MHSDD (male hypoactive sexual desire disorder) (Brown 2022:70, Decker 2015:60). U obou je v diagnostických kritériích uvedena výjimka pro asexuální lidi (celoživotní nedostatek sexuální touhy je vysvětlen tím, že se identifikuje jako asexuální) (ibid.). Brown (2022) si však všimá, že v daných formulacích je určitý rozdíl – u MHSDD je uvedeno slovo asexual (asexuál/asexuální) zatímco u FSIAD je slovo asexual obdařeno uvozovkami ('asexual' – „asexuálka“/“asexuální“), což Brown vnímá jako jemné zpochybnění/zneplatnění (invalidation) (Brown 2022:70).

vědění tak v prvním případě má lékař a v druhém sám jedinec. Další rozdíl spočívá ve vnímání nedostatku zájmu o sex či sexuální přitažlivosti – v jednom kontextu je to bráno jako problém, který má být napraven (zvýšit zájem o sex) a ve druhém je to považováno za neutrální nebo pozitivní (cílem je akceptace sebe sama, protože asexualita není něco co musí být „léčeno“). Oba koncepty jsou jiného původu – jeden pramení z medicínského prostředí, ze sexuální terapie a druhý z LGBT diskurzů – což má i vliv na to, jak asexuální komunita vnímá HSDD (kupř. vyškrtnutí homosexuality z DSM je inspirací pro jiné patologizované sexuální menšiny). Další rozdíl spočívá v tom, jak jsou lidé, kterých se tyto dvě kategorie týkají, zapojeni do diskurzů o nich (např. články v médiích, blozích). K HSDD se vyjadřují hlavně lékaři a nikoli lidé s touto poruchou, zatímco asexuálové v rámci ace komunity vytváří a mimo ni spoluvytváří diskurz o asexualitě (Hinderliter 2013).

Jak je vidět, tak asexuální zkušenost je v sexuologii a psychiatrii definována nedostatkem (Flore 2014:74). Toto definování asexuality jakožto „nedostatku“ však přijali i někteří odborníci a odbornice zabývající se asexualitou. Przybylo (2022) jako příklad uvádí definici asexuality, kterou užívá Bogaert: „[asexualita je] *naprostý nedostatek sexuální přitažlivosti a/nebo sexuálního zájmu*“ (Bogaert 2012:5 cit. v Przybylo 2022:38). Bogaert (2012) zde píše o „hard-core asexualitě“ (Bogaert 2012:5). Bogaert prezentuje asexualitu jako něco celoživotního, konstantního a absolutního – zkrátka jako něco s čím se člověk „narodí“ (Przybylo 2022:38). Przybylo (2022) zároveň připomíná, že asexuální lidé jsou různorodí a toto chápání asexuality této různorodosti neodpovídá – jinak řečeno, Bogaertova definice je ukázkou chápání asexuální zkušenosti v tzv. jednotném čísle (Przybylo 2022:38). Podle Przybylo je důležité mít na paměti, že se sexualita během života mění, je něčím s čím se narodíme ale může být zároveň i volbou (lidé volí své sexuální chování v závislosti na sociálním kontextu) (ibid.). Bogaertova striktní definice zároveň nutí asexuální lidi k tomu, aby „dokázali“, že jsou asexuální, aby „dokázali“, že se nejedná o „fázi“ – krátkodobý nezájem o sex, ale o něco celoživotního (ibid.). Tuto definici asexuality užívanou v akademickém výzkumu, který asexualitu považuje za celoživotní nedostatek sexuální přitažlivosti, kritizuje i CJ DeLuzio Chasin (2013) – nazývá ji „bezpečnou konzervativní esencialistickou definicí“ a považuje ji za problematickou (Chasin 2013:405-406). Problematická je z toho důvodu, že rozděluje lidi na ty, jejichž asexualita by měla být přijata a na ty, kteří se kvůli nízké sexuální touze mají jít léčit (Chasin 2013:405-406). Implikací takové definice je to, pro co Chasin užívá pojem „sexualnormativity“ (sexuální normativnost), který vyjadřuje, že být sexuální je lepší než být asexuální, neboli: pokud se

někdo může stát sexuálním, tak by tak mělo být učiněno, pokud to ale není možné, tak by měl být společností přijat jakožto asexuální (Chasin 2013:417). Promítá se zde představa legitimního, „skutečného“ asexuálního člověka, tedy takového, který prostě nemůže být sexuální a splňuje určitá kritéria jako například to, že není obětí sexuálního násilí (Chasin 2013: 418) – o této představě více v následující kapitole. Není proto překvapující, že ve snaze o legitimnost, o přijetí společností, asexuální lidé přejímají tuto definici, vyzdvihující, že se jedná o celoživotní záležitost (Chasin 2013:419-420). Strategií legitimizace asexualit jakožto sexuální orientace, snahou o ne-patologické pojetí asexualit, se tak stalo, že bylo výzkumníky a výzkumnicemi asexualit přejato esencialistické chápání sexuální orientace, což znamená, že na sexuální orientaci je nahlíženo jako na něco vrozeného (Chasin 2013:405). Socioložka Kristin S. Scherrer (2008) upozornila, že toto esencialistické chápání sexuální orientace může pomoci legitimizovat asexualitu, přeci jen tato strategie se vyplatila homosexuálům a lesbám v jejich snaze o legitimizaci a přijetí (Scherrer 2008:629).

Legitimizačními strategiemi asexuálních lidí a aktivismu je distancovat se od patologického chápání asexualit. Podle Przybylo a Scherrer asexualitu s jinými sexuálními menšinami spojuje diskriminace ve formě patologizace, toho, že byly/jsou zahrnuty v DSM²⁶ (Przybylo 2022:43; Scherrer 2008:623). Asexuální lidé však absenci sexuální touhy nevnímají jako problém, ale jako asexuální identitu/orientaci (Kim 2010:158). Jelikož je na absenci sexuální touhy a aktivit ve společnosti pohlíženo jako na abnormalitu a jako na něco nezdravého, tak na to asexuální lidé reagují tím, že tvrdí, že jsou „zdraví“ a „normální“ (Kim 2010:157-158). Proti patologizaci asexualit se staví AVEN: „*asexualita není dysfunkce, není potřeba hledat její příčinu nebo lék na ni*“ (AVEN n.d.)²⁷.

---

²⁶ kupř. homosexualita byla považována za mentální poruchu a z DSM byly vyškrtuta až v 80. letech 20. století (Chen 2020:92).

²⁷ Tento citát pochází z reakce na dotaz člověka, který si myslí, že je „porouchaný“ a který se ptá, jestli jeho asexualita pramení ze zkušenosti, která se mu stala v dětství. Odpověď AVENU je že není „porouchaný“ a že existují asexuální lidé, kteří zažili nějaké trauma. Doporučují že pokud mu dělá problém intimita s lidmi a je z toho nešťastný, tak by měl vyhledat poradenskou pomoc (viz „General FAQ“ - <https://www.asexuality.org/?q=general.html>).

Novinářka a asexuálka Angela Chen tvrdí, že asexualita je o změně perspektivy a píše:

Poruchy touhy jsou o tom, že [lékaři/ky] vidí rozdílnost a nazývají to problémem. Asexualita je o přijetí variace a vyhnutí se jazyku poruchy, přestože být asexuální může být nevýhodné. Já a většina asexuálních lidí prostě nevěříme, že nízká sexuální touha nebo nedostatek sexuální přitažlivosti je něco špatného. Nevěříme, že je jakákoli morální odpovědnost za to pracovat na zvýšení sexuální touhy. Chtít sex by nemělo být předpokladem zdraví nebo lidskosti. (Chen 2020:91)

Chen představuje asexualitu jako pozitivnější nahlížení na pociťování nižší sexuální touhy, jako alternativu spočívající v přijetí vlastní odlišnosti, která není viděna jako negativní a umožňuje lidem cítit se lépe (Chen 2020:91-92). Jako příklad může posloužit příběh Sary Beth Brooks, která z důvodu že neměla zájem o sex se svým partnerstvím chodila na terapii a brala hormony na zvýšení sexuální touhy, které však nezabraly – až to že našla AVEN a díky němu zjistila že je asexuální, jí změnilo život (Chen 2020:183).

Odpovědí na de-legitimizaci asexuality, která asexualitu (či nízkou sexuální touhu) vidí jako problém, je tedy chápání asexuality jakožto sexuální orientace, kterou jako každou jinou, neurčuje chování (Chasin 2014:169; Decker 2015:6). Sexuální orientace označuje jak lidé zažívají sexuální přitažlivost (Decker 2015:8). Asexuální lidé jsou různorodou skupinou, mezi nimiž jsou tací, kteří nemají partnerský sex, ale i ti, kteří ano (Chasin 2014:169). To odráží i definice asexuality, kterou používá AVEN: „[asexuální člověk je] *člověk, který nepociťuje sexuální přitažlivost*“ (AVEN n.d.). Tato definice však neodráží všechny ace zkušenosti, jelikož mezi ace lidmi jsou i tací, kteří někdy, za určitých okolností, pociťují sexuální přitažlivost (tzv. „šedá zóna“ mezi asexualitou a sexualitou, kupř. ace identity: graysexualita a demisexualita) (Decker 2015:35-38). Také je dobré dodat, že ne všichni asexuální lidé používají tuto definici (Scherrer 2008). Cuthbert (2021) píše, že v této definici je obsažen důraz na sebe-identifikaci, to, že se nejedná o patologii ani o celibát nebo abstinenci (Cuthbert 2021).

Velmi důležité je to, že v ace komunitě je, jak už bylo několikrát zmíněno, kladen důraz na sebe-identifikaci (AVEN n.d.; Chen 2020:90-91; Chasin 2013:405; Chasin 2014:175; Cuthbert 2021:367; Hinderliter 2013). Chasin (2014) se domnívá, že tato možnost sám/sama si rozhodnout zda-li tato identita „sedí“, a to nehledě na definici, dovoluje určitou volnost v tom „vyzkoušet“ si tuto identitu a případně ji opustit, když (už) přestane jejich zkušenosti odpovídat (Chasin 2014:175-176). Je vidět, že ona sebe-identifikace a s ní spojená volnost

neodpovídá výše uvedené „esencialistické“ definici zaměřené na určitou stálost – nepocit'ování sexuální přitažlivosti a sexuálního zájmu po celý život (jinak řečeno: nikdy). Sebe-identifikace tak umožňuje určitou fluiditu a větší pluralitu definic asexuality (asexuální lidé svou asexualitu mohou definovat různě). Oproti „esencialistické“ definici se tak lidé jako asexuální mohou identifikovat např. i pokud čas od času pocit'ují sexuální přitažlivost a/nebo třeba (někdy) mají zájem o sex.

Vznik AVENu (v roce 2001) podle Stremel (2022) pomohl etablovat asexualitu jakožto legitimní sexuální orientaci, společně s prvními aktivistickými snahami za prosazení takového chápání například od psychologů Bogaerta a Hinderlitera (Stremel 2022:68-69).

Chasin (2014) ukazuje, že za účelem vyjednávání asexuální identity a vztahů vytváří komunita asexuálních lidí společný jazyk a diskurz (Chasin 2014:167-168). Prostorem, kde se toto děje je např. platforma AVEN, kde ace lidé vytváří nová slova, ať už pro lidi, kteří nejsou asexuální („allosexuální“), nebo pro různé ace identity („demisexuální“ apod.) nebo pro vztahy (kupř. „queerplatonický“²⁸) (Chasin 2014:175-176). Taková slova, vytvářející asexuální diskurz, se stávají nejen nástroji užitečnými pro ace lidi při mluvení o vlastních zkušenostech, ale zároveň dělají asexualitu srozumitelnou – a to nejen pro asexuální lidi (Chasin 2014:177). Díky tomuto diskurzu, pojmenovávající identity a vztahy, asexuální komunita ukazuje, že být asexuálem je reálnou možností a že žít asexuálním životem je vůbec možné (Chasin 2014:177). Co se týče volby proč asexualitu definovat spíše jako sexuální orientaci a nikoli jako absenci sexuální orientace Chasin (2019) odkazuje na skutečnost, že je sexuální orientace považována za lidskou charakteristiku a to takovou, kterou mají všichni lidé – nebylo by proto výhodné asexualitu považovat za absenci sexuální orientace z toho důvodu, že by to vedlo k domněnce, že jsou asexuální lidé nějak méně lidské (Chasin 2019:212).

Prezentovat asexualitu jako sexuální orientaci je výhodné a efektivní právě v reakci na delegitimizaci asexuality, na dva problémy, které sužují ace komunitu, kterými jsou nechtěná lékařská intervence a představa, že se stanou allosexuálními až poznají toho „pravého člověka“ (Kurowicka 2023:6). Těmto dvěma problémům se věnuji v následující části.

---

²⁸ Queerplatonický vztah (QPR) nebo queerplatonické partnerství (QPP) je intimní vztah, který není romantický avšak ani se nejedná o přátelství. Může však obsahovat prvky typické pro romantický nebo platonický vztah. (Young 2022:47-48)

2. Dopady patologizace asexuality

Sexualita je v současnosti na Západě považována za nezbytnou součást identity (Chen 2020:44). V západní kultuře je sexuální aktivita spojována se zdravím a absence sexuálních tužeb, pocitů a aktivity je považována za abnormální a nezdravou (Kim 2010:157). Není proto překvapivé, že se asexuální lidé setkávají s nedůvěrou okolí a tlakem na to, aby se „lčili“.

Asexuální lidé jsou vystaveni nevhodným poznámkám okolí o tom, že jsou nemocní, že potřebují pomoc apod. Jak ale tvrdí Brown (2022), těmto lidem však ve skutečnosti nejde o zdraví asexuálních lidí, protože kdyby jim o jejich zdraví šlo, tak by vzali v potaz, jaký vliv takovéto poznámky mají na asexuální lidi (Brown 2022:80-81). Weis et al. (2020) uvádí, že skoro polovina asexuálních respondentů a respondentek jejich survey se setkala s nevhodnými či nepřiměřenými osobními otázkami na základě jejich sexuální nebo romantické orientace. Skoro polovina respondentů a respondentek uvedla, že se setkali s tím, že jim ostatní nabídli či se je dokonce pokusili „vyléčit“ z jejich orientace (Weis et al. 2020:76).

Asexuálové jsou v lékařském prostředí vystaveni konverzivní terapii – tedy snaze změnit jejich sexuální orientaci (van Dyk 2023). *National LGBT Survey* z roku 2018, pořádaný vládou Spojeného království, došlo k zjištění, že u asexuálních lidí je o 10 % větší pravděpodobnost, že jim bude nabídnuta anebo že podstoupí konverzivní terapii než u lidí jiných sexuálních orientací (Benoit, de Santos 2023:3, 20). Jak píše český sociolog Martin Fafejta: „*Pokud jedinec tvrdí, že je asexuál, chtějí jej někteří sexuologové léčit, tedy vzbudit v něm chuť sexuálně žít, neboť jsou přesvědčeni, že naplnění sexuální touhy je univerzální lidskou potřebou a bez této potřeby je život člověka natolik ochuzen, že je nutná medicínská či psychoterapeutická intervence*“ (Fafejta 2016:51). Protože je asexualita stále patologizována a stigmatizována, asexuální lidé se obávají svěřit se se svou sexuální orientací poskytovatelům zdravotní péče – což může vést k tomu, že se zdravotní péči vyhýbají (Benoit, de Santos 2023). Se stigmatizací se setkávají i od odborníků/odbornic na duševní zdraví (van Dyk 2023)²⁹. V oblasti psychického zdraví se může stát, že se lékař/ka

---

²⁹ Ilana Seager van Dyk je klinickou psycholožkou, která je proti patologizaci asexuality a konverzivním praktikám. Je toho názoru, že odborníci a odbornice na péči o duševní zdraví by měli přistupovat k asexuálním lidem tak, že budou respektovat a potvrzovat (affirm) jejich identitu a zkušenosti (van Dyk 2023).

zaměří na pacientovu/pacientčinu asexualitu, i když pomoc nevyhledali kvůli problému, který by souvisel se sexem či vztahy - z asexuality se stává symptom nějaké poruchy nebo je pacient/ka diagnostikován/a s nějakou poruchou kvůli jejich asexualitě (Decker 2015:59-60, 130). S něčím podobným se setkala Yasmin Benoit, když na univerzitě vyhledala pomoc poradenství kvůli stresu ze zkoušek – když zmínila, že je asexuálka, tak její asexualitu poradkyně pochopila jako něco, co má Benoit „napravit“ (ta naštěstí už věděla o své asexualitě, takže si takovýto přístup nenechala líbit) (Benoit, de Santos 2023:3).

Asexuální lidé si internalizují negativní představy o asexualitě panující ve společnosti, což u některých z nich může vést k tomu, že se vyhýbají vztahům, aby „neobtěžovali“ své potenciální partnerstvo (van Dyk 2023). Jak píše Fafejta: *„partnerství bez sexuality není v euroamerické společnosti považováno za normální, pokud jsou oba partneři sexuality fyziologicky schopni“* (Fafejta 2016:9-10).

Sex je v západních společnostech v centru romantických vztahů a nedostatek sexu v rámci něj je považován za „selhání“ vztahu a je proto nutná lékařská intervence – což se děje například u vztahů mezi asexuálním a allosexuálním člověkem. Od asexuálních lidí je v takovém vztahu očekáván kompromis – upozadit své vlastní potřeby a mít sex kvůli tomu, aby si tento vztah udrželi. Obecně vzato asexuální lidé cítí, že musí mít sex a musí vypadat, že si jej užívají, kvůli svému partnerstvu. (Przybylo 2022)

Patologizující pohled na asexualitu má podíl na tom, že asexualita není vnímána jako skutečná sexualita či sexuální orientace. Místo toho je asexualita považována za „fázi“ před sexualitou. Asexuální lidé jsou „nevyspělí“. Oproti tomu být sexuální znamená být vyspělý. Jinak řečeno: sex a zažívání sexuální přitažlivost jsou brány jako znaky dospělosti. (Decker 2015:7) Panuje představa, že z této asexuální „fáze“ asexuální lidé „vyrostou“ a stanou se sexuálními, když najdou „toho pravého člověka“ (Decker 2015:7; Przybylo 2022:43). Tato domněnka, tak jako přístup sexuologie, jsou dvě ukázky přesvědčení, že asexuální lidi lze z jejich asexuality „napravit“ či „vyléčit“.

Představa, že s asexuálními lidmi je něco „špatně“ vede k myšlence některých lidí že je mohou „napravit“. Následek je takový, že se asexuální lidé stávají obětmi sexuálního násilí – mezi což spadají: korektivní znásilnění, sexuální nátlak a sexuální napadení. „Korektivní“ znásilnění označuje znásilnění jedince, který neodpovídá genderovým nebo sexuálním normám za účelem „napravení“, resp. potrestání této odchylky od normy (Brown 2022:22-23). Brown (2022) se domnívá, že sexuální nátlak vytvářený na asexuální lidi je vždy

alespoň částečně veden korektivní ideologií, protože jsou k sexu opakovaně přemlouváni – snaží se ono opakované „ne“ „změnit“ na „ano“ (Brown 2022:22-23). Co se týče „korektivního“ znásilnění, tak Decker (2015) tvrdí, že sex je považován za samozřejmou součást romantických a partnerských vztahů, proto někteří lidé nedokáží přijmout, že jejich asexuální partnerstvo to nevidí stejně – snaží se je donutit, protože věří, že jim sex „dluží“, což je také důvodem proč jsou pachatelé/pachatelky znásilnění omlouváni a za „opravdové“ násilníky/násilnice jsou v takové situaci považováni asexuální lidé, kteří svému partnerstvu odmítali sex (Decker 2015:61-62).

Sexuální násilí zažilo podle *Asexual Community Census 2015*³⁰ 43,5% respondentů/tek, z nichž 50,6 % zažilo sexuální násilí ze strany intimního partnerstva³¹ (Bauer et al. 2017:42-43). Tento census se respondentů/tek neptal na to, zda-li šlo o korektivní činy, avšak Brown (2022) usuzuje, že je pravděpodobné, že některé z nich byli korektivní povahy, jelikož polovina z nich se stala v rámci romantického vztahu³² (Brown 2022:23). *Ace Community*

---

³⁰ *Asexual Community Census / Asexul Community Survey / Ace Community Survey* (během let došlo ke změně názvu), je každoroční globální dotazníkové šetření asexuální/ace-spec komunity, který vytváří dobrovolníci a dobrovolnice, mající zkušenosti se zpracováváním dat – the Ace Community Survey Team. Používají metodu sněhové koule – informace o konání dotazníku se sdílejí na AVENu a různých asexuálních skupin na sociálních sítích (např. Tumblr a Instagram). (<https://acecommunitysurvey.org/faq/about-the-survey-and-website/>) V českém prostředí jsem nenarazila na obdobné dotazníkové šetření, které by bylo tak rozsáhlé: 1. zpravidla se ptá na otázky z mnoha oblastí – např. coming out a identita, diskriminace, zdraví, sexuální chování, intimní vztahy, 2. počet respondenstva (v roce 2020 – N=15 132 – viz. Hermann et al. 2022:11) a 3. rozmanitost respondenstva (jsou z různých zemí, ačkoliv nejvíce jsou zastoupeni lidé z USA, jsou zde různé identity – např. trans, nebinární a intersex lidé, aromantičtí lidé, ptají se ale třeba i na rasu, etnicitu a náboženství (kupř. Hermann et al. 2022). Z těchto důvodů jsem se rozhodla použít tyto průzkumy, které se zaměřují primárně na ace lidi. V této práci však pracuji i s českým výzkumem, které se nezaměřuje na asexuální lidi, ale asexuální lidé jsou jeho součástí – *Queer zdraví* od Stašek et al. 2024.

³¹ *Asexual Community Census 2015* do sexuálního násilí počítá následující: sexuální nátlak, sexuální napadení, znásilnění a sex bez souhlasu (Bauer et al. 2017:43).

³² Brown se vyjadřuje k uvedenému reportu z roku 2015, kde je otázka jestli byli pachatelé sexuálního násilí na nich spáchaném intimní partneři/rky s dodatkem, že to, co si představují pod „intimními partnery/kami“ je ponecháno na nich (viz. Bauer et al. 2017:42). Chtěla bych tedy upozornit, že se nutně nemusí jednat o romantické partnery/ky (tak, jak to prezentuje Brown), protože na tuto otázku mohou odpovídat i lidé, kteří nejsou v romantickém vztahu, nicméně jsou v jiném typu intimního vztahu. V tomto reportu se tematizuje otázka romantických orientací a procentuálně největší počet (24,7%) asexuálních lidí se zde identifikuje s aromantismem (Bauer et al. 2017:28). Jak už v této práci zaznělo, tak někteří lidé na aromantickém spektru nenavazují romantické vztahy, ale preferují jiné typy intimních vztahů (kupř. queerplatonický vztah), je tak možné že některé respondenstvo se setkala se sexuálním násilím ze strany např. queerplatonického partnerstva.

Survey 2020 ukazuje, že nějaký typ sexuálního násilí³³ zažilo 59,1% respondentů/tek (to je přibližně 3 z 5), více než polovina (53,6%) z nich zažilo nechtěný sexuální kontakt, 26,2% sexuální nátlak a skoro 1 z 5 (18,8%) znásilnění (Hermann et al. 2022:72).

III. Asexualita a jinakost (asexualita perspektivou disability studies)

---

³³ *Ace Community Survey 2020* oproti roku 2015 používá charakterizaci sexuálního násilí od Střediska pro kontrolu a prevenci nemocí (CDC - vládní organizace USA) – znásilnění, sexuální nátlak a nechtěný sexuální kontakt (viz. Hermann et al. 2022:69-70).

Poslední prostor, na který se zaměřím a budu sledovat strategie de/legitimizace asexuality (a jinakosti, „postižení“) je prostor aktivismu za práva asexuálních lidí na jedné a aktivismu za práva lidí s postižením na druhé straně. Mezi oběma legitimizačními projekty dochází ke sporu, k „vzájemné negaci“ – distancují se od sebe za účelem vlastní legitimizace. Dochází tak (ne nutně záměrně) k vzájemné delegitimizaci, a potažmo i stigmatizaci. Toto vzájemné vymezování se a re-stigmatizace dopadá především na lidi, kteří se pohybují na intersekci těchto dvou identit, tedy kteří se identifikují jakožto asexuální a zároveň se potýkají s dalšími bariérami a vylučováním, např. jsou neurodivergentní, nebo si nesou trauma, žijí s intelektuální jinakostí apod. Někteří akademici/akademičky a aktivisté/aktivistky však ukazují, že mají mnohé společné a vyplatilo by se jim překonat tuto „vzájemnou negaci“ a místo toho spolupracovat, protože mají společné cíle.

1. „Vzájemná negace“ a intersekce asexuality a postižení/jinakosti

V rámci asexuální komunity se objevuje představa, že asexuální člověk musí splňovat určitá kritéria, aby byla jeho asexualita společností akceptována. Jde o představu „ideálního asexuála“ (Decker 2015:12) nebo také „gold-star asexuála“³⁴ (Chen 2020:97; Decker 2015:12), tedy jednoduše „skutečného“ asexuálního člověka (Chasin 2013:418; Kurowicka 2023:3). Jaká kritéria tedy musí „gold-star asexuál“ splňovat? „Ideální asexuál“, jehož asexualita by neměla být zpochybňována, je extrovertní nebo společenský, cisgender, able-bodied (tělesně způsobilý), není obětí násilí a je ve všech ohledech zdravý (fyzicky, psychicky, nebere léky) (Decker 2015:12). Dále by měl být: mladý (ve věku 20-40), sex-pozitivní, populární, nevěřící, nemasturbuje, nikdy neměl sexuální problémy, sex měl maximálně jednou a o sex nemá zájem (Chen 2020:98).

Představa „ideálního asexuála“ vyjadřuje snahu asexuálního jedince dokázat, že neexistuje žádný jiný důvod, který by způsobil to, že tento člověk nezažívá sexuální přitažlivost. Tato představa je tak snahou legitimizovat asexualitu, je obranou vůči delegitimizujícím komentářům, které asexualitu považují za „fázi“, za výsledek týrání v dětství nebo sexuálního násilí apod. (Chen 2020:97). Ve snaze přesvědčit společnost o legitimitě asexuality tak některé členstvo ace komunity z komunity vylučuje lidi, kteří požadavky tohoto ideálu nespĺňují – kupříkladu první asexuální aktivisté a aktivistky odmítli přijmout do komunity lidi s postižením, jelikož tuto snahu ohrožovali, neboť se domnívali, že by

---

³⁴ Pojem „gold-star asexual“ pochází od blogerstva Sciatrix z roku 2010 (Chen 2020:97).

delegitimizovali asexualitu tím, že by byla spojována s postižením nebo nemocí (Chen 2020:97).

Gupta (2014) poukazuje na to, že historicky mnohá identitární hnutí (stigmatizované skupiny lidí, které pro své členy chtějí vydobýt práva ve společnosti, které se vážou k jejich identitě) přispívaly k marginalizaci jiných ve společnosti stigmatizovaných identit (například černošské ženy marginalizovány ženským hnutím) – tak jako se navzájem vylučují hnutí za práva postižených lidí a hnutí asexuálů/ek (což je výsledkem jejich marginalizace), přičemž tyto identity mají společné to, že jsou stigmatizované a práva, za která bojují, mají co dočinění se sexualitou (Gupta 2014:551). Gupta se zaměřuje na reakci na rozhodnutí Nejvyššího soudu USA v roce 2008 v případě známém jako Adams v. Rice, kdy byla sexuální aktivita prohlášena za "zásadní životní aktivitu", což se setkalo s kladnou reakcí aktivistů a aktivistek za práva postižených (výrok o tom, že všichni lidé jsou sexuální se jim nezdál být problematický vůči asexuálním lidem), zatímco někteří ace aktivisté a aktivistky měli negativní reakci – měli obavu, že bude asexualita spojována s dysfunkcí a od asociace s postižením se distancovali (Gupta 2014).

V „boji“ za legitimizaci vlastních identit se asexuální lidé a lidé s postižením od sebe vzájemně distancují (Gupta 2014; Kim 2014). Zatímco asexuální lidé se snaží dokázat, že nemají „poruchu“, že nejsou nemocní – což je odpověď na patologizaci asexuality, tak lidé s postižením se snaží dokázat, že nejsou asexuální – jakožto odpověď na to, že jim je asexualita vnucována, resp. že je jim často odpíráno právo k sexuálnímu vyjádření a sexuálnímu (sebe)prožívání (Chen 2020:92-93; Kim 2011).

„Vnucováním asexuality“ (imposed asexuality) se myslí to, že společnost předpokládá, že jsou lidé s postižením asexuální – míněno, že nejsou sexuální (Kim 2011:481-482). „Vnucením asexuality“ však také odkazuje na morální imperativ, který předpokládá, že lidé s postižením by neměli být sexuálně aktivní³⁵ (Cuthbert 2021:368; Kim 2011:481-482). Lidé s postižením jsou ve společnosti desexualizovanou skupinou, to znamená, že se předpokládá, že nejsou sexuální, protože se věří, že kvůli svému postižení ani nejsou schopni být sexuální a je jim tak přístup k sexualitě odepírán (Kim 2011:482-483). Společností jsou vnímáni jako neatraktivní a myslí si o nich, že nepocítují sexuální touhu – někteří lidé se například

---

³⁵ Jedním z důvodů tohoto přesvědčení je strach že by se lidé s postižením rozmnožovali (Kim 2011:481-482). Jedná se o myšlenku eugeniky, tvrdící, že společnost by se zdokonalila, kdyby „nevhodní“ lidé měli zakázáno se rozmnožovat (Chen 2020:93).

domnívají, že lidé s intelektuální jinakostí či lidé na autistickém spektru jsou moc „děštní“ či naivní k tomu, aby pocítovali sexuální touhu, či s ním uměli zacházet (Chen 2020: 94-95).

Vůči tomuto stereotypu („mýtu asexuality“ u lidí s postižením) se ozývají disability aktivisté a aktivistky s tvrzením, že jsou sexuální, sex mají rádi a mají na něj právo (Kim 2011:482). Toto univerzalizující tvrzení však opomíná postižené asexuální lidi a asexualitu tím pádem považuje za něco nemožného, nenormálního (Kim 2011:482). Přičemž je nutné dodat, že Kim (2011, 2014) odlišuje: 1. asexualitu jako vnucené stigma (předpoklad kladený na lidi s postižením) a 2. asexualitu jako vtělenou identitu (být nebo žít jako asexuální člověk) (Kim 2011:482-483,490, 2014). Jedná se tak o dva typy asexuality. To, že jsou všichni lidé s postižením asexuální mýtus je, to ale neznamená, že by asexualita jakožto vtělená identita také byla mýtus (Kim 2011:483).

Pozice některých aktivistů a aktivistek za práva postižených lidí podporuje stigmatizaci asexuality, jakožto něčeho „nenormálního“, když tvrdí, že sexuální touha je „přirozenou“, „normální“ touhou, kterou pocítoují všichni lidé – ať už jsou „postiženi“ či nikoliv (Gupta 2014). Ozývá se zde opět koncept povinné sexuality (víra, že všichni lidé jsou a měli by být sexuální).

Kim (2014) používá termín „vzájemná negace“ (mutual negation) k vyjádření toho, že tyto dvě skupiny popírají validitu té druhé tím, že odmítají jakékoli asociace a překrývání mezi těmito komunitami (Kim 2014). Tato „vzájemná negace“ pomáhá marginalizovat lidi, kteří mají nějaké postižení a zároveň se identifikují jako asexuální (Gupta 2014:553; Cuthbert 2021:369).

Odpovědí disability aktivismu na „mýtus asexuality“ je tak tvrzení, že lidé s postižením jsou sexuální a pokud nemají zájem o sex, tak je to z důvodu internalizace ableismu panující ve společnosti, který vede k tomu, že lidé s postižením přijímají stigma asexuality (Cuthbert 2021:368). Sexualita je považována za fundamentální pro to, aby lidé byly plně funkčními lidským bytostmi (Cuthbert 2021:368). Jako příklad Cuthbert uvádí výrok od Enhance the UK, charity, která se zaměřuje na edukaci o postižení, který si zde dovolím citovat:

Věděli jste, že lidé s postižením mají sex a mají ho rádi? Jo. Možná vás to šokuje, ale lidé s postižením jsou, no, jako všichni ostatní. Sex je důležitý. Všichni chceme být milováni, všichni čas od času toužíme po trošce intimacy a ať se vám to líbí nebo ne,

tak lidé s postižením jsou sexuálními bytostmi. Bez sexu se rychle začneme cítit nejlépe a neatraktivně. (Enhance the UK n.d. cit. v Cuthbert 2021:368)³⁶.

Asexuální lidé, poněvadž je asexualita považována za problém, který má být napraven, zdůrazňují že jsou zdraví a „normální“, že jsou fyzicky schopni mít sex ale co se týče psychiky, tak o něj nemají zájem (Cuthbert 2021:369). Požívají diskurzy „zdravých“ a „normálních“ těl (Cuthbert 2021) a mohou tak podporovat ableismus tím, že odmítají jakoukoli kauzalitu mezi asexualitou a postižením/jinakostí (Cuthbert 2017).

Socioložka Karen Cuthbert (2017) se zabývá intersekcí asexuality a postižení v kvalitativním výzkumu zaměřeném na lidi s postižením, kteří se identifikují jako asexuální. Respondenstvo prezentovalo online ace komunitu jako prostředí, které je otevřené a akceptující k postižení/jinakosti. Odkazovali se na to, že v komunitě asexuálů poznali lidi s nějakým fyzickým postižením, lidi s depresí, autismem apod. Dočkali se také pozitivního ohlasu, když se na AVEN fóru svěřili se svými psychickými problémy. Tento akceptující postoj si respondenstvo vysvětlovalo tím, že lidé v komunitě asexuálů vědí jaké to je být ve společnosti „jiný“ (marginalizovaní, nepochopení). Jedna respondentka se domnívala že je komunita asexuálů více otevřena lidem s postižením, kteří jsou (sexuální) společností vnímáni jako neatraktivní (undesirable), z toho důvodu že oproti heterosexuálním a LGBT lidem, tolik nedbají na sexuální přitažlivost člověka, ale spíše si všímají jiných vlastností. Cuthbert pozoruje, že asexualitu tak nepovažují za nějaký nedostatek, jako patologický problém, ale jako výhodu, které pomáhá navazovat autentičtější mezilidské vztahy, které nejsou „zakaleny“ sexuální přitažlivostí. Respondenstvo, které bylo součástí aktivismu lidí s postižením říkalo, že se nesetkalo s marginalizací na základě jejich asexuální orientace/identity, protože v rámci tohoto hnutí roste povědomí o asexualitě jakožto sexuální orientace/identity. Mnohé respondenstvo také vidělo mezi jejich asexualitou a postižením určité souvislosti – žítí v určitém těle (vtělenost – embodiment) může mít vliv na jejich sexualitu – to, jak se identifikují. Tito asexuální lidé s postižením však také uváděli, že si uvědomují že takový pohled/přístup se setkává s nelibostí v asexuální komunitě. V tomto výzkumu se však objevuje názor respondenstva, že nehledě na „příčinu“ jejich asexuality je jejich asexualita validní, že i kdyby jejich postižení bylo „příčinou“ jejich asexuality, tak je legitimní. Cuthbert upozorňuje na to, že respondenstvo jejího výzkumu vnímalo asexualitu jako způsob bytí ve světě, jako termín se kterým se mohou identifikovat – tedy jako legitimní

---

³⁶ Tento článek (Sexuality & disability) je na jejich webu stále dostupný: <https://enhancetheuk.org/sex-and-disability/>

identitu a nikoli jako něco, co má být léčeno. Někteří měli obavy, aby nevrhali na asexuální komunitu špatné světlo – aby nepotvrzovali negativní stereotyp o asexualitě, že asexualita je lékařským symptomem či poruchou ale zároveň stereotyp, že všichni lidé s postižením jsou asexuální. To vedlo k pocitu, že musí kontrolovat své chování (kupř. na veřejnosti, protože reprezentují obě komunity). Lidé s postižením jsou obecně vzato ve společnosti pokládáni za asexuální (je předpokládáno, že nejsou sexuální), takže aktivní sebe-identifikování se s asexualitou, jako pozitivní identitou, se může setkávat se skepticismem okolí. Může za to kontradikce týkající se asexualit – té, která je lidem s postižením připisována a té, která je založena na sebe-identifikaci – ta první je u lidí s postižením očekávána ale ta druhá nikoli, protože neodpovídá ableistickým představám pasivnosti a závislosti. (Cuthbert 2017)

Cuthbert (2017) ve své práci došla ke zjištění, že ace komunita obecně vzato bývá vůči lidem s postižením, kteří se identifikují jako asexuální, přátelským místem, avšak pod jednou podmínkou – že svou asexuální identitu nespojují se svým postižením (Cuthbert 2017:6-7,9). Anna Kurowicka (2023) si všímá, že inkluze lidí s postižením v ace komunitě roste, o intersekcii asexualit a disability se mluví, ale snaha distancovat asexualitu od postižení nebo traumatu u některých přetrvávajícím problémem a někteří ace lidé s postižením se setkávají s ableismem (Kurowicka 2023:4-6).

Anna Kurowicka (2023) analyzuje osobní texty (na blozích, v zinech a nezávislém časopisu) od asexuálních lidí, kteří svou asexuální identitu spojují s jejich postižením, nemocí nebo traumatem a zaměřuje se na rétorické diskurzivní trendy, které se v této intersekcii objevují. V reakci na medikalizaci asexualit je narativ: „nejsem/nejsme porouchaný“³⁷ (asexualita je sexuální orientace a nikoli porucha) neboli tzv. „born this way“ (vrozenost/přirozenost sexuální orientace) s tím související představa „skutečné“ asexualit. Takový narativ ale neodráží žité zkušenosti řady ace lidí. Kurowicka uznává, že definování asexualit jako sexuální orientace bylo důležitým krokem pro úspěšnou legitimizaci této identity. Pomohlo to zvýšit povědomí o asexualitě a také to pomohlo lidem s přijetím vlastní asexuální identity. Dopadem definování asexualit jako sexuální orientace však byla marginalizace a stigmatizace těch, jejichž asexualita nějak souvisí s jejich postižením, nemocí či traumatem, protože neodpovídají představě „skutečného“ asexuálního člověka, představě „zdravé“ asexualit. Takové odmítání jakýchkoli pojítek mezi asexualitou (nebo jakoukoli sexuální

---

³⁷Užívá se slogan: „I'm not broken“ / „You are not broken“ / „We are not broken“ (Kurowicka 2023:13, 14).

orientací) a postižením, nemocí a traumatem chrání legitimitu asexuálních lidí (obecně sexuálních menšin), avšak ne už těch lidí, kteří neodpovídají kritériím „skutečného“ asexuálního člověka - protože mají nějaké postižení, (sexuální) trauma nebo nemoc. Z textů, které analyzovala, vyplynulo, že takový lidé mají pocit nedostatečnosti (pocit, že nejsou dostatečně ace, pocit imposterství v rámci ace aktivismu) a pochybují o vlastní ace identitě, jestli jsou „opravdu“ asexuální (nedokáží určit „původ“ jejich asexuality – např.: jestli se stali asexuálními až po prožití sexuálně traumatického zážitku nebo byli asexuálními už před ním). Kurowicka se proto domnívá, že by se současný asexuální diskurz měl zaměřit na to, že někteří ace lidé nedokáží či nemohou oddělit jejich asexualitu od své žité zkušenosti s postižením, nemocí či traumatem. Když tyto zkušenosti budou vnímány jako součást života a nikoli jako tragédie, pro které je nutná léčba (terapie, léky), tak tento obrat k intersekcii může rozšířit chápání asexuální identity a ne ji delegitimizovat. Takový krok může ukázat komplexnost asexuálních zkušeností, ale má i potenciál narušit obecné chápání sexuální orientace a sexuality (ku příkladu někteří lidé nedokáží rozpoznat zda-li pociťují sexuální přitažlivost, mají ze sexu strach, nedokáží se obtěžovat s tím ho mít nebo ho nedokáží mít protože jsou příliš nemocní). Kurowicka jako problém vidí povinou sexualitu, jejímž sdělením je že sex je inherentně dobrý a zdravý a z toho důvodu jsou některé výše uvedené situace viděny jako „legitimní“ zatímco jiné jsou viděny jako problém, který je třeba „napravit“ – dělí je na dobré a špatné důvody proč nebýt sexuální. (Kurowicka 2023)

Podle Chen (2020) je představa „gold-star asexuála“ pouhou fantazií – neexistuje a navíc si lidé vždycky najdou způsob jak asexualitu zpochybnit (např. diagnózy v *Diagnostickém a statistickém manuálu duševních chorob*) (Chen 2020:99). Ace komunita by tak měla být akceptující k asexuálním lidem s postižením, stejně tak jako by komunita lidí s postižením měla akceptovat lidi s postižením, kteří se identifikují jakožto asexuální (Chen 2020:101-102). Chen věří, že by asexuální komunita měla existovat pro lidi, co se s asexualitou identifikují nehledě na „původ“ jejich asexuality – ať už je výsledkem jejich postižení nebo třeba traumatu (Chen 2020:102).

2. Potřeba překonání „vzájemné negace“, spolupráce a společné cíle

Kim (2011) se domnívá, že je by se aktivisté za sexuální práva lidí s postižením měli vyvarovat stigmatizaci asexuality a věří, že je potřeba spolupráce mezi tímto hnutím a hnutím asexuálů (Kim 2011:490). Přeci jen se jedná o skupiny, které pojí to, že jsou marginalizované, stigmatizované a patologizované (Kim poukazuje na to, že v sexuologii jsou patologizovány jak ženy s postižením, tak ženy, které nemají zájem o sex) (Kim 2014).

Co je třeba udělat k překonání „vzájemné negace“? Cuthbert (2021) prezentuje tři doporučení, jak by organizace zaměřené na prosazování práv lidí s postižením, disability akademikové a akademičky a aktivisté a aktivistky mohli být více inkluzivní co se týče asexuálních lidí: (1) uvědomit si, že slovo „asexuální“ má dva významy: jednak označuje přehlížení nebo potlačení sexuality lidí s postižením, ale také identitu – bylo by proto pro první případ lepší užívat slovo „desexualizovaní“ (desexualised), protože lépe vyjadřuje to, že je něco člověku odebráno; (2) je třeba zpochybňovat sexualitu a domněnky panující kolem ní (především její univerzálnost – tedy přesvědčení, že všichni lidé jsou sexuální) – prakticky to znamená snahu vyvarovat se výroků typu „lidé s postižením jsou sexuální“; (3) uvědomit si, že s asexuálními lidmi (a tudíž i ace aktivistvem) mají něco společného (a to platí i naopak) – je tak možné vytvářet spojenectví a koalice (Cuthbert 2021:374-375).

S možností spojenectví souhlasí i Gupta (2014), podle které je potřeba si uvědomit, že se politické a etické agendy obou skupin překrývají, které spočívají v tom, že oběma jde o uznání jejich sexuality (nebo ne-sexuality). Asexuální aktivisté a aktivistky chtějí, aby byla asexualita uznána jako naplňující způsob bytí ve světě, aby nemuseli být nuceni do „léčby“. Disability aktivisté a aktivistky chtějí aby byly uznány jejich sexuální touhy a praktiky, aby měli soukromí na to aby se svým sexuálním aktivitám mohli věnovat a aby se jim dostalo výchovy o sexuálním zdraví a měli přístup k antikoncepci. Obě skupiny také vystupují proti medikalizaci a patologizaci lidské variace – asexuální lidé, ace aktivisté/ky vidí asexualitu jako alternativní způsob bytí ve světě, stejně tak jako lidé s postižením/jinakostí vidí některé formy postižení/jinakosti jako alternativní způsoby bytí ve světě. Mohli by tak třeba spolupracovat na tom, aby variace, která danému jedinci nezpůsobuje úzkost, nebyla sama o sobě viděna jako problém. (Gupta 2014:574-575)

Závěr

Cílem této práce bylo představit tři vzájemně provázané diskurzy týkající se asexualit, kde se ukazují způsoby její de/legitimizace. V legitimizační snaze hrála významnou roli snaha rámovat asexualitu nikoli jako sexuální poruchu či dysfunkci, kterou je třeba „léčit“ (viz. sexuologický a psychiatrický diskurz, kde je asexualita spojována hlavně s poruchou snížené sexuální touhy) nebo nějakou „internetovou identitu“ (tedy „novou“) ale jako legitimní sexuální orientaci, sexuální identitu, která má svou historii. Snaha poukázat na historii asexualit se odkazovala na „asexuální“ zkušenosti v rámci sexuologie nebo zmínky o asexualitě a asexuálních lidech v rámci queer komunit. Tato historie tak přesahuje počátky internetových komunit asexuálních lidí, ačkoliv tyto internetové komunity a to především ta největší z nich – AVEN (Asexual Visibility and Education Network), sehrála důležitou roli nejen ve vytváření asexuální identity ale právě i v legitimizaci asexualit jakožto sexuální orientace, protože představila definici asexualit, která se snaží o její depatologizaci.

V reakci na patologizaci asexualit se legitimizační strategií asexuálního aktivismu stalo formulování asexualit jakožto sexuální orientace a to nejprve s přijetím esencialistického chápání sexuální orientace jakožto něčeho stálého, „vrozeného“ (diskurz „born this way“). Oproti tomu je v ace komunitě v současnosti kladen důraz na sebe-identifikaci, to znamená, že asexuální člověk se sám rozhodne jako asexuální identifikovat (a to nehledě na definici). Člověk si sám stanovuje co pro něj vlastní asexualita znamená, není tak jedna asexuální zkušenost („asexualita“), ale mnoho asexuálních zkušeností („asexuality“), protože asexualita je spektrum zkušeností. Nicméně esencialistické chápání asexualit se odráží v gate-keeperské snaze některých asexuálních lidí vylučovat z komunity takové lidi, kteří podle nich nejsou „doopravdy“ asexuální. Vyjadřuje to koncept „gold-star asexuála“, který představuje někoho, jehož asexualita je „skutečná“ – to znamená, že jeho asexualita nemůže být zpochybňována, protože „původ“ jeho asexualit nemůže být vysvětlen ničím jiným, než tím, že se tak už narodil. Taková představa vede k vyloučení a marginalizaci těch lidí, kteří neodpovídají této představě „skutečného“ asexuálního člověka („zdravé“ asexualit) – takovou skupinou se stali lidé s postižením, kteří se identifikují jako asexuální (protože dle některých spojování asexualit s postižením delegitimizuje asexualitu jako takovou).

Asexuální lidé se tak ve snaze o depatologizaci a tudíž legitimizaci asexualit distancovali od jakékoli souvislosti mezi asexualitou a postižením a od jazyka „poruchy“ (viz. slogan „nejsme poroučání“), zatímco kvůli své marginalizaci se lidé s postižením, kteří jsou

považování za asexuální (asexualita jim je vnucována jakožto stigma) se distancovali od asexuality (výrok „všichni lidé jsou sexuální“). Tato „vzájemná negace“ na jedné straně podporuje ableismus a na té druhé koncept povinné sexuality. Obě tyto skupiny jsou však ve společnosti stigmatizované, i tak však podporují stigmatizaci té druhé, přestože mají minimálně jeden společný cíl: sexuální svobodu – ať už to znamená být asexuální nebo sexuální.

Bibliografie

Ace Archive (n.d.). *"All God's Children Need Love" Gay Freedom Day Parade*. Naposledy prohlíženo 20. 6. 2024. <https://acearchive.lgbt/artifacts/barton-all-gods-children/>

Asexuals.net (n.d.). *The history of asexuality*. Naposledy prohlíženo 20. 6. 2024. <https://www.asexuals.net/the-history-of-asexuality/>

AVEN (n.d.). *About Asexuality: Asexuals and Attitudes Towards Sex*. Asexual Visibility and Education Network. Naposledy prohlíženo 12. 6. 2024. <https://www.asexuality.org/?q=attitudes.html>

AVEN (n.d.). *About Asexuality: Overview*. Asexual Visibility and Education Network. Naposledy prohlíženo 12. 6. 2024. <https://www.asexuality.org/?q=overview.html>

AVEN (n.d.). *About AVEN*. Asexual Visibility and Education Network. Naposledy prohlíženo 12. 4. 2024. <https://www.asexuality.org/?q=about.html>

AVEN (n.d.). *General FAQ*. Asexual Visibility and Education Network. Naposledy prohlíženo 14. 6. 2024. <https://asexuality.org/?q=general.html>

AVEN (n.d.). *Home*. Asexual Visibility and Education Network. Naposledy prohlíženo 12. 6. 2024. <https://www.asexuality.org/>

Bauer, C., Miller, T., Ginoza, M., Chiang, A., Youngblom, K., Baba, A., Pinnell, J., Penten, P., Meinhold, M., Ramaraj, V. 2017. *The 2015 Asexual Census Summary Report*. The Ace Community Survey Team. Dostupné z: https://asexualcensus.files.wordpress.com/2017/10/2015_ace_census_summary_report.pdf

Benoit, Yasmin, Robbie de Santos. 2023. *The Ace in the UK Report*. Stonewall Scotland. Dostupné z: <https://www.stonewall.org.uk/resources/ace-report>

Bogaert, Anthony F. 2004. „Asexuality: Prevalence and associated factors in a national probability sample“. *Journal of Sex Research* 41(3), 279–287. doi: 10.1080/00224490409552235.

Bogaert, Anthony. 2012. *Understanding Asexuality*. Toronto: Rowman & Littlefield Publishers.

Brown, Sherronda J. 2022. *Refusing Compulsory Sexuality: A Black Asexual Lens on Our Sex-Obsessed Culture*. Berkley, California: North Atlantic Books.

Cuthbert, Karen. 2017. "You Have to Be Normal to Be Abnormal: An Empirically Grounded Exploration of the Intersection of Asexuality and Disability." *Sociology* 51(2): 241–257. doi: 10.1177/0038038515587639

Cuthbert, Karen. 2021. "Disability and Asexuality?" In Russell Shuttleworth, Linda R. Mona (eds.): *The Routledge Handbook of Disability and Sexuality*. Routledge. 366-377.

Decker, Julie Sondra. 2015. *The Invisible Orientation: An Introduction to Asexuality*. New York: Skyhorse Publishing.

Fafejta, Martin. 2016. *Sexualita a sexuální identita: sociální povaha přirozenosti*. Praha: Portál.

Flore, Jacinthe. 2014. „Mismeasures of Asexual Desire“. In K. J. Cerankowski, Megan Milks (eds.). *Asexualities: Feminist and Queer Perspectives*. New York: Routledge. 52-86.

Foucault, Michel. 1999. *Dějiny sexuality I.: Vůle k vědění*. Praha: Herrmann & synové.

Giddens, Anthony. 2012. *Proměna intimity: Sexualita, láska a erotika v moderních společnostech*. Praha: Portál.

Gupta, Kristina. 2014. „Asexuality and Disability: Mutual Negation in *Adams v. Rice* and New Directions for Coalition Building“. In K. J. Cerankowski, Megan Milks (eds.). *Asexualities: Feminist and Queer Perspectives*. New York: Routledge. 551–586. <https://doi.org/10.4324/9781315882673>

Hermann, L., Baba, A., Montagner, D., Parker, R., Smiga, J. A., Tomaskovic-Moore, S., Walfrand, A., Miller, T. L., Weis, R., Bauer, C., Campos, A., Jackson, E., Johnston, M., Khan, S., Lutz, G., Nguyen, H., Niederhoff, T., van der Biezen, T., Ventresca, C. & Volvoredra. (2022). 2020 ace community survey summary report. The Ace Community Survey Team. <https://acecommunitysurvey.org/2022/10/27/2020-ace-community-surveysummary-report/>

Hinderliter, Andrew. 2015. „Sexual Dysfunctions and Asexuality in DSM-5“. In: Steeves Demazeux, Patrick Singy (eds.). *The DSM-5 in Perspective: Philosophical Reflections on the Psychiatric Babel*. Springer. 125-139.

- Hinderliter, Andrew. 2016. *The Evolution of Online Asexual Discourse*. Dissertation. Illinois: University of Illinois at Urbana-Champaign. <https://www.ideals.illinois.edu/items/98549>
- Chasin, C. D. 2013. „Reconsidering Asexuality and Its Radical Potential“. *Feminist studies* 39(2): 405-426. doi:10.1353/fem.2013.0054.
- Chasin, C. D. 2014. „Making sense in and of the asexual community: Navigating relationships and identities in a context of resistance“. *Journal of Community & Applied Social Psychology*. doi: 10.1002/casp.2203.
- Chasin, C. D. 2014. „Making Sense in and of the Asexual Community: Navigating Relationships and Identities in a Context of Resestence“. *Journal of Community & Applied Social Psychology* 25(2): 167-180. doi: 10.1002/casp.2203.
- Chasin, C. D. 2019. „Asexuality and the re/construction of sexual orientation“. In B. L. Simula, J. E. Sumerau, A. Miller (eds.), *Expanding the rainbow: Exploring the relationships of bi+, polyamorous, kinky, ace, intersex, and trans people*. Boston, MA: Brill Sense. 209-219. doi: 10.1163/9789004414105_017.
- Chen, Angela. 2020. *Ace: What Asexuality Reveals About Desire, Society, and the Meaning of Sex*. Boston: Beacon Press.
- Katz, Jonathan Ned. 2013. „Vynález heterosexuality“. *Gender rovné příležitosti výzkum* 14 (02): 4-13. Dostupné z: <https://www.cceol.com/search/article-detail?id=38465>
- Kim, Eunjung. 2010. „How Much Sex Is Healthy?: The Pleasures of Asexuality“. In: Jonathan Metzl, Anna Kirkland. *Against Health: How Health Became the New Morality*. New York: New York University Press.157-169.
- Kim, Eunjung. 2011. „Asexuality in Disability Narratives“. *Sexualities* 14(4):479-493. doi: 10.1177/1363460711406463.
- Kim, Eunjung. 2014. „Asexualities and Disabilities in Constructing Sexual Normalcy“. In K. J. Cerankowski, Megan Milks (eds.). *Asexualities: Feminist and Queer Perspectives*. New York: Routledge. 249–282. <https://doi.org/10.4324/9781315882673>
- Kurowicka, Anna. 2023. „Contested intersections: Asexuality and disability, illness, or trauma“. *Sexualities* 0(0): 1-22. <https://doi.org/10.1177/13634607231170781>

- Laqueur, Thomas. 1990. *Making Sex: Body and Gender from the Greeks to Freud*. Cambridge: Harvard University Press.
- Leck, Ralph Matthew. 2016. *Vita Sexualis: Karl Ulrichs and the origins of sexual science*. University of Illinois Press.
- Leidinger, Christiane. 2012a. *Emma Trosse (1863-1949), verheiratete Kütz*. Heimatjahrbuch Kreis Ahrweiler. <https://kreis-ahrweiler.de/kvar/VT/hjb2012/hjb2012.60.pdf>
- Leidinger, Christiane. 2012b. „Transgressionen – Streifzüge durch Leben und Werk von Emma Trosse (1863–1949)“. *Invertito* 14: 9-21. http://www.invertito.de/deu/d_invertito14.html
- MacInnis, Cara C., Gordon, Hodson. 2012. Intergroup bias toward “Group X”: Evidence of prejudice, dehumanization, avoidance, and discrimination against asexuals. *Group Processes & Intergroup Relations* 15(6): 725-743. doi:10.1177/1368430212442419.
- Milks, Megan, KJ Cerankowski (eds). 2014. *Asexualities: Feminist and Queer Perspectives*. London: Routledge.
- Orlando, Lisa. 1972. *The Asexual Manifesto*. New York: New York Radical Feminists.
- Price, Devon, 2019. The Asexual-Bisexual Mirror. <https://devonprice.medium.com/the-aseexual-bisexual-mirror-f70b42b38ca7> Naposlady navštíveno 19. 5. 2024
- Przybylo, Ela. 2011. Crisis and Safety: The Asexual in Sexusociety. *Sexualities* 14(4): 444–461. doi:10.1177/1363460711406461.
- Przybylo, Ela. 2022. „Unthinking Compulsory Sexuality: Introducing Asexuality“. In: Nancy L. Fisher, Laurel Westbrook, Steven Seidman (eds.). *Introducing the New Sexuality Studies: Original Essays*. New York: Routledge. 35-46.
- Rubin, Gayle. 1984. “Thinking Sex: Notes for a Radical Theory of the Politics of Sexuality”. In: Carole S. Vance (ed.). *Pleasure and Danger: Exploring Female Sexuality*. Boston: Routledge & Kegan Paul. 267–311.
- Sherrer, Kristin S. 2008. „Coming to an Asexual Identity: Negotiating Identity, Negotiating Desire“. *Sexualities* 11(5): 621-641. doi: 10.1177/1363460708094269.

- Scherrer Kristin S. 2008. „Coming to an Asexual Identity: Negotiating Identity, Negotiating Desire“. *Sexualities* 11(5): 621-641. <https://doi.org/10.1177/1363460708094269>
- Spurgas, Alyson K. 2020. *Diagnosing Desire: Biopolitics and Femininity into the Twenty-First Century*. Columbus, Ohio: The Ohio State University Press. <https://doi.org/10.26818/9780814214510>
- Stašek, A., Semlerová, Z., Musil, O., & Doležalová, T. F. (Leden 2024). Queer zdraví: Výzkumná zpráva o zdraví LGBTQ+ lidí v Česku a na Slovensku (2023) [Výzkumná zpráva]. 61 s. Institut pro psychologický výzkum – INPSY, Masarykova univerzita. Dostupné z <https://muni.cz/go/qz23>
- Stremel, Emily. 2022. “A History of Asexuality: From Medical Problem to a Recognized Sexual Orientation”. *the Ascendant Historian* 2 (June): 68-77. <https://journals.uvic.ca/index.php/corvette/article/view/20810>.
- Takacs, Judit. 2004. „The Double Life of Kertbeny“. In: G. Hekma (ed.). *Past and Present of Radical Sexual Politics*. Amsterdam: UvA – Mosse Foundation. 26-40.
- The Ace and Aro Advocacy Project. 2023. *Ace and Aro Journeys: A Guide to Embracing Your Asexual or Aromantic Identity*. Great Britain: Jessica Kingsley Publishers.
- The Ace Community Survey. „About the Survey and Webside“. Naposledy prohlíženo 12. 6. 2024. <https://acecommunitysurvey.org/faq/about-the-survey-and-website/>
- Tobin, Robert Dream. 2015. *Peripheral Desires: The German Discovery of Sex*. University of Pennsylvania Press.
- Trosse, Emma. 1897. *Ein Weib? Psychologisch-biographische: Studie über eine Konträrsexuelle*. Max Spohr Verlag, Leipzig. 15, 23.
- Trosse, Emma. 1897. *Ist 'freie Liebe' Sittenlosigkeit?*. Max Spohr Verlag, Leipzig. 6-7.
- van Dyk, Ilana Seager. 2023. The “A” Is Not for Ally: The Continued Pathologization of Asexual People in Modern MentalHealth Practice. *the Behavior Therapist* 46(8):337-342. https://services.abct.org/i4a/doclibrary/index.cfm?category_id=26
- Weeks, Jeffrey. 2011. *The Language of Sexuality*. Routledge.

Weis, R., Tomaskovic-Moore, S., Bauer, C., Miller, T. L., Adroit, M., Baba, A., van der Biezen, T., Burns, R., Cotter, N., Dodson, K., G, L., Ginoza, M., Guo, Y., Hermann, L., Lee, W., McCann, S., Mellema, R., Meinhold, M., Nicholson, S., Penten, P., Trieu, T. H., Walfrand, A., Youngblom, K., & Ziebert, J. 2020. *The 2017 and 2018 asexual community survey summary report*. Asexual Community Survey Team. Dostupné z: <https://asexualcensus.wordpress.com/2020/10/29/2017-2018-ace-community-survey-report>

Witton, Hannah. 2020. „Asexuality and Aromanticism with Yasmin Benoit“. *Doing It!* [podcast]. Dostupné z: <https://doingitpodcast.co.uk/transcripts/yasmin-benoit-transcript?rq=benoit%20> Naposledy navštíveno 1. 5. 2024

Young, Eris. 2022. *Ace Voices: What it Means to be Asexual, Aromantic, Demi or Grey-Ace*. London and Philadelphia: Jessica Kingsley Publishers.